Latvijas Vēstnesis

agrakais „Baltijas Wehstnesis“
B. Dihrika dibinats 1868. gadā.
Iznāk darbdeenās.

Redakcija un kantoris Rigā, 1. Ķēniņa ielā 28, ieeja ari no Vaņņu ielas 47. Tālruņi: Redakcijas 6-59. Kantora 6-60. — Ekspedicija: Kr. Barona ielā 7. Atvērta no 1—4 deenā. Tālrunis 42-10. Pasta kaste 34. Abonešanas maksa: Par 1 mēnesi: Rigā bez peesūtīšanas 1 lats 50 santimi, ar peesūtīšanu un uz āreeni 1 lats 80 santimi, uz ārzemem 3 lati; uz Leetavu un Igauniju eekšzemes maksa. Kopā ar „Zemkopi“ uz 3 mēn. 6 lati

Sludinajumu maksa: Preekšpusē 70 sant., tekstā 50 sant., sludinajumu daļā: firmu un izpreecu sludinajumi 20 sant. pārejee sludinajumi 14 sant. par veenslejigu petitrindiņu, plus 50% sludinajumu nodoklis. — Ārzemju sludinajumi 100% dārgaki.

Numurs maksā 6 santimi.

№ 188 Ceturtdeen, 21. augustā 1924

Armijas fazihkstes 22., 23. un 24. augustâ 1924. g.

22. augustâ plkst. 17,30 Armijas laukumâ Krischjahņa Barona ielâ 118. 23. augustâ plkst. 10 Wirsneeku klubâ — paukschanâs, plkst. 14 — peldeschanas fazihkstes Dauguvâ pee Jachtklubu, plkst. 17 Armijas laukumâ — kahjubumbu zihņa un ahtrsoloschana, plkst. 19,30 — Wirsneeku kluba dahrsâ — orkestru fazihkstes. 24. augustâ plkst. 15 Esplanades laukumâ — militaras wingroschanas. — Eerejas maksa no Ls 0,30 lihdz Ls 2.
A. S. Klubs.

Šodien, 21. augustā plkst. 5,30 p. p.

Futbola sacīkste

starp **Dancigas sporta klubu** un **Rigas futbola klubu.**

Armijas sporta laukumā, Kr. Barona ielā Nr. 116.

Sarunas ar ahrsemju kapitalisteem par Daugavas izbuhvi.

Finansu ministrs R. Kalnings

nums paskaidroja: Rigā eeradušchees kahdas leelakas angļu finansistu grupas preekschstahwji, noskaidrot jautajumu par to, zik izdewigi buhtu izmantot Daugavas uhdensspehku elektriskas energijas raschoschanai. Esmu jau notikis ar wineem wairakas apspreedes, kurâs tos eepasihstinaju ar lihdzschinejeem pehtischanas darbeem un ar waldibas stahwokli schinî leetâ. Tagadejais preekschlikums, man schkeet, domats nopietni. No agrakajeem peedahwajumeem tas atschkiras ari ar to, ka wairak saskan ar finansu ministrijas eenemto stahwokli, proti: lai ahrsemneeki neween peedalitos spehkstazijas buhwes izdewumos un uņemtos tâs techniско wadibu, bet **pilnâ apmehrâ segtu wisus izdewumus.** Mans usskats ir tahds, ka ar Latwijas walsts lihdsekleem, kas sastahdas no nodokleem un meschu izmantoschanas, naw eespejams atlizinat tahdas sumas, kas wajadsigas spehkstazijas zelschanai. Tadehk sarunas eet par to, ka paschi ahrsemneeki spehkstaziju (ta domata pee Doles) paschi zel un paschi sinansê. Kahdi saistoschi lehmumi naw wehl peenemti. Daugavas izbuhwe šuhtu wisleelakais uņņemums Latwijâ, tadehk waldiba bes Saeimas peekrischanas lihgumu ar ahrsemneekeem neparakstîs.

Jamnedek nolikta wehl weena apspreede. Jaweenojas par ispirkschanas weidu un terminu. Tahdâ gadijumâ, ja sinama eepreekscheja weenoschanâs tiktu panahkta, angļu sinansistu grupa suhtis uz Latwiju speziału leetprateju komisiju lihguma izstrahdaschanai. Waldiba no sawas puses nahks uņņemejeem pehz eespehjas pretim, jo ar Daugavas uhdensspehka izmantoschanu elektriskas energijas raschoschanai tuhkstoši pilsoni dabutu scho energiju par lehtaku maksu, nekâ tagad. Bez tam spehkstaziju zekot rastos darbs simteem strahdneeku. —nj—

Zirdsneezisku darijumi ar Tschekoslowakiju.

H. Sakarâ ar noslehgto nolihgumu starp Latwiju un Tschekoslowakiju par weterinaro satiksmi, muhsu lopu eksporteereem atwehrsees plaschs tirgus Tschekoslowakijâ. Sewischki pehdejâ wehlas eewest no Latwijas lopu sarnas. Lihdz schim lopu sarnas Tschekoslowakija eeweda no Turzijas, bet baidas to turpmak darit, jo Turzijâ beeschi plosas leellopu melnis. Par sarnu eksporteschanu Tschekoslowakijas semkopibas ministrijas weterinarâ departamenta direktors, usturotees Latwijâ pa weterinarâ nolihguma slehgschanas laiku, jau eewadija konkretas sarunas ar weetejâm lopu eksporta firmam.

Norehkinaschanâs ar Wahziju.

X. Wahzijas suhtnis Latwijâ Dr. Kösters schodeen apmekleja ahrleetu ministri L. Sehju. Jerams, ka tagad, kad Londonas konferenzê reparaziju problems galwenos wilzeenos jau izschlirts, buhs eespehjams atjaunot pahrtraukstâs norehkinaschanâs sarunas starp Latwiju un Wahziju, eewadot tâs konkretakâ wirseenâ.

Muitas unija ar Igauniju.

X. Igaunijas komisija muitas tarifu saskaņoschanai usaizinajusi muhsu komisiju noteikt datumu, kad abas komisijas waretu sahkt tarifu saskaņoschanu. Apspreedes notiks Rigâ.

Igaunu saimneezifkâs aprindas pret kronu.

X. No Reweles sino, ka birschas komitejas wadibâ notureta Igaunijas tirgotaju, ruhpneeku, banku un saimneezisko organizaziju apspreede. Tajâ peenemts lehmums, ka **waldibai nekawejotees kronas weetâ kâ naudas weenibu jaeweds selta franku,** uz kura pamata jau tagad Igaunijâ noteekot wisi aprehkini.

Baltijas walstu skolotaju konferenze.

* Aiswakar Kaunâ notika Baltijas walstu skolotaju konferenzes pirmâ schde. Sapulzi atsweiza Leetawas skolotaju saweenibas preekschsehdetajs Schigalis. Par konferenzes preekschsehdetaju iswehleja prof. K. Schlischewitschu, pehz kam weesus apsweiza Kaunas universitates rektora weetas isspilditajs prof. Leonass. Pehz tam Latwijas delegats K. Dehkens, Igaunijas — Jansons, Leetawas — Kweeska un Klaipedas — Raujokass sinoja par izglihtibas stahwokli savâs semês. Pensiju jautajumâ, kâ noskaidrojâs, wisradikalak rihkojusies Igaunijâ, kur skolotajeem eerehkinats wiss Kreewijâ noskaipotais darba laiks.

Rakstneeku un schurnalistu arodbeedribas

waldes sehdê 20. aug. apspreeda leetawju rakstneeka Borisa Melngaika eerosinajumu sasaukt jau septembri latwju un leetawju rakstneeku un schurnalistu kongresu. Walde atsina, ka kongresa sasaukschana naw eespejama agrak par nahkoschu pawasaru un tikai kopâ ar Igauniju. Eepreeksch kongresa sasauzama wisu triju walstu rakstneeku un schurnalistu preekschstahwju apspreede.

Latwijas rakstneeku un schurnalistu kongresu sasauks oktobri, kurâ dos teesibu peedalitees pa trim preekschstahwjeem no katras redakzijas. Weens no galwenajeem jautajumeem kongresâ buhs — rakstneeku un schurnalistu pensijas teesibas isgahdaschana likumdoschanas kahrtibâ.

Starptautiskâ rakstneeku un mahkslinieku beedriba Parisê, kas dibinata 1878. gadâ, greesusies zaur ahrleetu ministriju pee beedribas ar usaizinajumu eestahtees winâ par beedri. Nolehma eestahtees.

Plaschak apspreeda lihgumu projektu ar semkopibas ministriju par Siguldas nomaschanu waj eegušschanu par dsimtu. Pehdejo projektu atmeta un nolehma peenemt nomas lihgumu uz 24 gadeem ar preekschrozibu uz wehl 24 gadeem, nepaaugstinot pirmo 24 gadu nomu, kas noteikta uz 1000 ls gadâ. Beedribai teesiba nojaukt ehkas, kuru islaboschana pahrneegtu winu wehrtibu, un isleetot noplehsto ehku materialu pahrejo ehku islaboschanai. No tagadejâm 11 ehkam atsina 6 par noplehschamâm. Meschsina ehku isņemaja rakstneekam-dsejneekam Erfam uz 10 gadeem pret schâs ehkas islaboschanu, kas ismaksâs ap 100.000 r.

Nolehma farihkot gadskahrtejo preses balli 1925. g. 15. februari Wahzu amatneeku beedribas abâs sahlês. — Isteiza peekrischanu ihret beedribai un winas krahj-aisdewu kasei telpas Ķeņina namâ Terbatas ielâ 15/17.

Patvisam delegatu no Latwijas ir 6 — Dehkens, Kuhla, Steins, Leepa, Dreifelds, Sleinis; no Igaunijas 2 — Kions un Jansons; no Klaipedas — Schlascha, Raujokass un Kuraitis; no Leetawas — Schigalis, Bušilass, Rušgass, Schlischewitschs, prof. Wabalass-Gudaitis.

Wakara sehdê prof. Gudaitis refereja par eksperimentalo pedagogiku. Kuhla — par latwju skolotaju beedribas darbibu pedagogisko sinaschanu weizinaschanâ, par skolotaju nama eerihkoschanu Rigâ, ar pedagogisko museju, biblioteku un kopdsihwi.

Treschâ sehde wisa bij weltita projektam par Baltijas walstu skolotaju saweenibas dibinaschanu.

Semneekfaweeniba pate par sewi.

Naw neweenam noslehpums, ka nupat sawu gaitu beigušê behdigi pasihstamâ kengaschanâs lapele „Pateesiba“ tika ustureta un idejisti eedwesmota no ta semneekfaweenibas spahrna, kura noteizejs ir K. Ulmanis. Tagad semneekfaweenibas oficialais izdewums „Brihwâ Seme“ nodod schahdu spreedumu par schîs paschas partijas „mirusscho“ neofizialo izdewumu: „Awise „Pateesiba“, kura nesen atpakaļ sahka Rigâ isnahkt un galwenâ kahrtâ nodarbojâs ar personigâm kengaschanam, lasitaju un lihdzekļu truhkuma dehl beigusi isnahkt. Awises lihdzstrahdneeki algas naw saņehmuschi un speesti tâs peedsiht teesas ceļâ.“

Diplomatiskâ kronika.

X. Ahrleetu ministrijas pasu nodaļas sekretars Sirnis eezelts par Latwijas suhtneezibas sekretaru un konsularâs dakas waditaju Winê.

Uz Warschawu pirmdeen isbrauks jauneezeltais sekretars muhsu Warschawas suhtneezibâ Rahzens. Pehz wina eeraschanâs isbrauks uz Rigu jaunais Baltijas walstu nodaļas waditajs ahrleetu ministrijâ K. Freimans.

Jaunakâs sinas.

Rahmawas saimneezibas

agrakais nomneeks par sinamu atlihdsibu atteizees no sawâm teesibam par labu walstij. Ar to lauksaimneezibas fakultatei nepeezeeschamâ ferma paleek winas rihzibâ. Paredsams, ka drihsumâ waldiba Rahmawas muischu, kura ir Rigas pilsehtas ihpaschums, apmainis pret walsts fonda semi, ar ko Rahmawas muischa pilnigi pahrees walsts ihpaschumâ. B.

Peeminas balva A. Birsneekam.

H. Eekschleetu ministrijas darbineeki, aprinku preekschneeki un aprinku walschu preekschsehdetaji wakar pasneedsa bijuscham eekschleetu ministram A. Birsneekam peeminas adresi ar wisu atbildigo darbineeku gimetnem.

Juteligento besdarbneeku delegazija

wakar apmekleja darba un finansu ministrus un peeprasija kredītu atwehleschanu besdarbneeku nodarbinaschanai reforos lihdz arodkursu atwehrschanai. Ministri apsolija winu prasibas ministru kabinetâ atbalstît. B.

Skanraschu kopa

bij eesneegusi izglihtibas ministrijai preekschlikumu dibinat Rigâ sewischku skanu skolu preeksch muzikalakeem patwerumeem atrodoschees bahreneem. Projektâ bij paredsets, ka skolu usturês waldiba un Rigas pilsehta. Tagad pilsehtas walde pasinojusi, ka winas budschetâ naw lihdzekļu skolas ustureschanai. Sakarâ ar to, skanu skolu schogad neatwehrs, bet par skolas atwehrschanu nahkoschâ gadâ prinzipielu eebildumu naw. B.

Slimo kasu saweeniba

peedalisees ar daschadeem grafiskeem eksponateem schi gada Reweles lauksaimneezibas un ruhpneezibas izstahdê no 12.—16. septembrim. B

Traktieru slehgschanas leetâ.

H. Atteezibâ uz Rigas pilsehtas domes lehmumu par to traktieru slehgschanu, kas laikâ naw nomaksajuschi nodokļus, paschwaldibas departaments peenems prinzipielu lehmumu.

Starptautisks inscheneeru kongress.

H. No 22. lihdz 27. septembrim wahzu inscheneeru beedriba Berlinê sarihko starptautisku dzelszeļu inscheneeru kongresu. Uz kongresu usaizinati un no Latwijas brauks satiksmes ministrs J. Paukuks, dzelszeļu wirswaldes galwenâ direktora weetas isp. A. Rode, maschinu direktors Beikmans un wehl daschi dzelszeļu wirswaldes inscheneeri. Kongresâ Wahzija demonstrês wismodernakâs konstrukzijas lokomotiwes, wagonus un zitas daschadas dzelszeļu maschinas, kâ ari eepasihstinâs kongresa dalibneekus ar Wahzijas dzelszeļu jauno eekahrtu.

Ko nowehros uz Marsa 23. augustâ?

A. R. Dozents Alfr. Schagars, Universitates astronomiskâs observatorijas pahrsinis muhsu lihdzstrahdneekam paskaidroja:

Katrs no mums buhs scho planetu nowehrojis tuwu pee pusnakts stundas deenwidu wirseenâ kâ sposchu sarkanas krahsas spihdekli. 23. augusta nakti Marss atradisees oposizijâ, tas ir, atteezibâ uz zemkopu kermeni, saules, muhsu semes lode un Marss atradisees diametralâ wirseenâ. Tâ tad, kad saule atradisees wisjemak sem apwahrkschņa, Marss „kulminês“, tas ir, ees zauri nowehrotaja meridianam, sasneegdams leelako augstumu. Ne wisas Marsa oposizijas ir weenadi izdewigas nowehroschanai, jo Marsa orbita (zelsch ap saules) naw rinka linija, bet elipse. 1924. oposizijâ Marss atrodas gandrihz wistuwakâ attahlumâ no semes.

Kas eespehjams nowehrot?

Wispirms — ledus joslas Marsa polu tuwumâ.

Ap redsameem Marsa plankumeem sinatneeki joprom krusto sawus schkehpus, un galiga isskaidrojuma wineem truhkst. Daschi (Schkioparelli, Louels un ziti) apgalwoja, ka redzejuschi sewischkas sinamâ kahrtibâ airodoschas linijas, un jo sihki sihmetâs Marsa kartis winas apsihmejuschi par kanaleem.

Ar leelakeem teleskopeem minetee kanali naw nowehroti un tadehk wairums domâs, ka schee „kanali“ ir optiska ilusija. Nowehrotaji, kuri ir redzejuschi „kanalus“, isskaņas, ka leelo milsu teleskopu stikli pee rejraktora daschadeem stahwokleem deformejas, mainot matematisko wirsmu, un apgalwo, ka wideja leeluma teleskopos kanali tomehr ir bijuschi redzami. Scho strihdigo kanalu jautajumu, eewehrojot fotografijas leelos panahkumus, domajams, tagad galigi noskaidros. Marsa nowehroschana pee mums, seemelos, leelus panahkumus nedos, jo Marss muhsu platumâ atradisees wisisdewigakâ stahwoklî ap 15° wirs apwahrkschņa un semes atmosfera nowehroschanai radis stiprus trauzejumus. Ar wislabakeem resultateem warês strahdat deenwidu observatorijas, kur Marss atradisees augsti pee apwahrkschņa.

Waj Marss ir apdsihwots? Noteikti atbildi uz scho jautajumu newar dot. Eewehrojot, ka temperatura uz Marsa ir daudz semaka kâ uz semes, un ari uhdena uz wina ir samehrâ maz, apstahkļus dsihwei uz schîs planetas newar saukt par sewischķi izdewigeem. Apgalwojums, ka uz Marsa organiskas dsihwes nemaz newar buht, pagaidam tikpat agrs, kâ pretejais usskats. Problematisks un neizschkirts ir ari jautajums par semes lodes un Marsa wezumu. Schkeet tomehr, ka Marss ir wairak atdzisis, kâ semeslode, un uz wina ir leelaka attihstiba. Sasinaschanai ar Marsu wehl nekas reals naw izpildits, jo tas prasa milsu kapitalus. Daudz wehl ir jastrahdâ pee optisko instrumentu izlaboschanas un daschadu trauzejumu nowehrschanas. 23. augusta nowehrojumi pawairos sinaschanas par Marsu, bet galigâ weidâ wisus problemus wehl gan neizschkirs. Nowehrojumi (publikai par apmeerinaschanu) sewischkas sensazijas newarês sagahdat.

Skanraschu kopa

bij eesneegusi izglihtibas ministrijai preekschlikumu dibinat Rigâ sewischku skanu skolu preeksch muzikalakeem patwerumeem atrodoschees bahreneem. Projektâ bij paredsets, ka skolu usturês waldiba un Rigas pilsehta. Tagad pilsehtas walde pasinojusi, ka winas budschetâ naw lihdzekļu skolas ustureschanai. Sakarâ ar to, skanu skolu schogad neatwehrs, bet par skolas atwehrschanu nahkoschâ gadâ prinzipielu eebildumu naw. B.

Slimo kasu saweeniba

peedalisees ar daschadeem grafiskeem eksponateem schi gada Reweles lauksaimneezibas un ruhpneezibas izstahdê no 12.—16. septembrim. B

Traktieru slehgschanas leetâ.

H. Atteezibâ uz Rigas pilsehtas domes lehmumu par to traktieru slehgschanu, kas laikâ naw nomaksajuschi nodokļus, paschwaldibas departaments peenems prinzipielu lehmumu.

Starptautisks inscheneeru kongress.

H. No 22. lihdz 27. septembrim wahzu inscheneeru beedriba Berlinê sarihko starptautisku dzelszeļu inscheneeru kongresu. Uz kongresu usaizinati un no Latwijas brauks satiksmes ministrs J. Paukuks, dzelszeļu wirswaldes galwenâ direktora weetas isp. A. Rode, maschinu direktors Beikmans un wehl daschi dzelszeļu wirswaldes inscheneeri. Kongresâ Wahzija demonstrês wismodernakâs konstrukzijas lokomotiwes, wagonus un zitas daschadas dzelszeļu maschinas, kâ ari eepasihstinâs kongresa dalibneekus ar Wahzijas dzelszeļu jauno eekahrtu.

Waislas siweni,

wahzu „Dischzilligâs“ un angļu „Leelâs jorkschiras“ sugu, daschada wezuma, pahrdodami Meschotnes fermâ. Adr.: Meschotnê, zaur Bauksu.

Pa kongresa laiku farihkos jauno maschinu izstahdi.

Interesants projekts.

W. Rigâ eeradees kahds Amerikas latweetis, kursch meklê pirkt ap 600 tonnas leelu twaikoni tirdsneezibas nolukâ ar Ameriku. Uz twaikona domâ eerihkot saldetawu un uspirkt muhsu laschu, nehgu un rengu sweju, lai eksportetu tos uz Ameriku, kur tos war pahrdot par 200 r. peknas uz mahrzinu. Schis projekts, nosakot eksportu uz Ameriku ar tik maju kugi ir gan drusku amerikanisks, bet ar leelaku kapitalu un energiju ir tomehr izsedams ar labu peknu.

Leetawas dzeesnu deenâs

23. un 24. augustâ peedalisees 80 kori ar 3500 dzeedatajeem. Estrades buhwe jau pabeigta. Uz swehtkeem sagaida daudz publikas; sehdweetu ween sagatawots ap 10.000. Programa sastahdita diwâs dakâs un izpildijums ilgs katru deenu $2^1/_2$—3 stundas.

Dewsa projekti Wahzijâ. Lihguma galigâ parakstischana.

LTA. Tâ saukto „Dewsa likumprojektu“ — par Wahzijas dzelszeļu pahrwaldes reformu, walstsbanku un ruhpneezibas obligazijam — atrodas walsts padomê (reichsratâ), kur tos apspreesch komisijas.

Likumprojekts par walstsbanku paredz, ka ta buhs weenigâ, kas izwakos 50 gados baudis emisijas teesibas. Waldibai banka drihkstes peeschkirt kreditus ne wairak kâ 100 milj. marku apmehrâ, pastam un dzelszeļeem — augstakais 200 milj. Emitetâm banknotem jabuht nodroschinatâm ar 40 proz. selta un ahrsemju walutas segumu.

LTA. Pehz Reutera informazijas naw domajams, ka Londonas konferenzes galwenee dalibneeki personigi eeradisees 30. augustâ parakstît galigo lihgumu par Dewsa programas izweschanu dsihwê. Parakstus dos laikam daschado walstu Londonas wehstneeki un suhtni sawu waldibu wahrdâ. Makdonalds augusta beigâs jau buhs atbrauzis uz Schenewu.

Opozizija pret saschifmu pecang.

LTA. Mateoti lihkis schodien pahrwests uz Frattu, noslepkawotâ deputata dzimteni. Wilzeenam atstahjot Monte Rotondo staziju, kur bija sapulzejuschees parlamenta pahrstahwji un leels skaits strahdneeku, daudzi no klahtesoscheem krita zekos.

Oficialâs eestahdes paskaidro, ka bauram, it kâ pee Mateoti lihka konstateti rīku un zitu kaulu pahrlauzumi, naw pamata. Izmekleschanas teesnesis dewis ahrsteem, kas izdarijuschi lihka usschkehrschanu, 45 deenas laika izstrahdat sinojumu par sawcem slehdzeeneem.

Mateoti lihka atraschanas saistâ no sama paasinajusi politisko zihņu starp oposiziju un saschisteem presê un sapulzês. Deputats Turati isteizees „Mondo“ lihdzstrahdneekam, ka mozekla nahwê mistuschâ wadona lihkis eedwesschot saschistiskâ reschima pretineekeem wehl zeschaku apnemschanos turpinat zihņu lihdz tam brihdim, kad lihdzigi noseegumi Italijâ wairs nebuhschot eespehjami.

Mateoti atraitne publicê laikrakstos usraksta Italijas tautai, kurâ atzina to uz satizibu un meeru.

Milsu gaisakugis.

LTA. Preses pahrstahwji 20. aug. apskatija milsigo gaisakugi, kuru uz Saweenoto Walstu pasuhtijumu buhwê Fridrichshasenâ. Gaisakuga garums ir 200 metru, gajes tilpums 70.000 kb. metru. Nahkoschâs nedelas widû gaisakugis izdaris sawu pirmo lidoschanas mehginajumu.

Uznehmumu padomes Danijâ.

LTA. „Politiken“ sino, ka Danijas sozialo leetu ministrs eesneegschot parlamentam likumprojektu par uznehmuma padomju dibinaschanu wisâs leelakâs fabrikâs.

Amerikanu pasaules lidotaji.

LTA. Amerikanu pasaules lidotaji, izbrauzot no Islandes, zeetuschi neweiksmi, lidmaschinas nopeetni bojatas. Paschi palikuschi neeewainoti.

Laiks 22. augustâ:

Gaisa speedeens swahrstas ap 754 mm. Deenwidu austrumu wehji. Pa leelakai daļai mahkonains. Weetam lietus. Wehsš laiks turpinas.

Nauda kursš Rigas birschâ.

1 lats = 50 Latw. rbl.

	21. augustâ.		20. augustâ.	
1 Amerikas dolars . .	5,16	5,21	5,16	5,21
1 Anglijas mahrzina .	23,16	23,39	23,21	23,44
100 Franzijas franki .	27,50	28,35	27,46	28,30
1000 miljardi Wahz. m.	1,10	1,30	1,10	1,30
1 sudraba rublis . . .	—	1,70	—	1,70
10 rbl. sella	—	26,50	—	26,50
1 SSSR tscherwonezs .	26,10	26,90	26,10	26,90

Laukfaimneezibas zentralo organizaziju leetâ.

Karsti un neatlaidigi polemisets par jautajumu, waj agronomiskâs palihdzibas sneegschanai buht diw- waj trihspakahpeniskai. Beeschi, pat pahrak beeschi, schi polemika naw notikusi aiz leetderibas eemesleem, t. i. lai agronomiskâs palihdzibas sneegschanu nokahrtotu uz wisrazionalakeem pamateem, bet gan tani spēgti izpandees sinamas organizacijas konkurenzes un schaurs klikes gars, zenschotees monopolēt sew wisu agronomiskâs palihdzibas leetu un nemaz nerehkinotees ar to, waj schahda monopolēschana weizinâs muhsu laukfaimneezibu.

Schi zihņa daschubrihd sasneedz tahdu apmu un sanatismu, ka pat wairak peedzihwojuschi agronomiski darbineeki top waj pilnigi akli un wairs nespēj nowehrot un nowehriet dzihwes izwirsitâs prasibas un izprast to atrisinaschanas metodes.

Starp pahrak daudzajeem schahdas aklibas gadijumeem lai minam tikai weenu, nemot kâ peemehru H. Zelmina kgn. Winsch — toreiz semkopibas ministrijas waditajs, — uzstahdamees Latwijas laukfaimneezibas beedribu I. kongresâ, jautajumâ par agronomiskâs palihdzibas sneegschanu, kâ redzams no kongresa eespeesteem materialeem, eeteiza apgabalu beedribu saweenibas, jo agronomiska palihdzība no weena weeniga zentra esot grūti sneedzama, bet wisahtrak tas panahkams apgabalu saweenibam.

No schi kongresa tagad pagahjis tikai drusku wairak kâ gads un ir paspehjuschas nodibinatees apgabalu saweenibas Semgalê, Kurzemê un Latgalê, kuras ihsâ laikâ jau usrahdijuschas sekmigu darbibu un eemantojuschas laukfaimneeku plaschu aprindu peebeedroschanos. — Tas nu nepatihk finantai zentralei aiz ta weenigâ eemesla, ka jaunâs apgabalu zentrales nekuņas waditees winas pawadâ un ijauz monopolisteem winu lolotâs zeribas. Tambehk usstahkts kara gahjeens pret apgabalu zentralem, neskatotees uz to, ka schee monopolisti pirms apgabalu zentralu nodibinaschanâs paschi tâs ceteiza. Waj te nespēkulê uz muhsu laukfaimneeku itkâ ihso atminu?

Tahlak. Tas pats H. Zelmina kgs, kursch minetâ kongresâ eteiza apgabalu saweenibas, schopawasar, t. i. pehz weena gada, Saeimâ, debatês par semkopibas ministrijas budschetu, izsakas, ka apgabalu saweenibas esot pilnigi leekas un tikai desorganizejot agronomiskâs palihdzibas sneegschanu. Schahda palihdzibas sneegschana wisrazionalaki esot isdarama tikai no weena zentra — Latw. laukfaimneeku zentralbeedribas Rigâ.

Lai buhtu atkauts jautat H. Zelmina kgm: kuri wina eeskati iztek no realo faktu nowehrtejumeem — pirmee waj pehdejee? — Buhtu naiwi domat, ka H. Zelmina kga eeskatos, sakarâ ar pehdejâ laikâ eegutteem nowehrojumeem, buhtu notikusi ewoluzija par labu weenai zentralei — Latw. laukfaimn. zentralbeedribai. Zelmina kgs tatschu ir weens no teem laukfaimneezibas darbineekeem, kureem jau wajadzetu buht ilgakeem un plaschakeem peedzihwojumeem, tambehk newar peenemt, ka sawus pirmos eeskatus winsch buhtu isteizis neapdomajis un winam tee ihsâ laikâ buhtu radikali jamaina. Ari apgabalu zentrales, ar sawu wehl ihso, bet tomehr sekmigo darbibu, newar buht par eemeslu tahdam noleedzoscham eeskatam. Wiss tas negribot leek domat: waj isschkiroschais scheit naw tikai — peederiba pee weenas waj otras zentrales?

Pahrejot uz apgabalu zentralu darbibas un sekmju nowehrtejumu, jasaka, ka schis zentrales, nemaz nerunajot par to, ka tâs sawas apkahrtnes laukfaimneekeem samehrâ daudz ehrtaki sasneedzamas, kâ Rigas zentrale, spēj ari daudz labaki pahrredzet weetejos apstahkļus un wajadzibas, nekâ no Rigas. Pahrleekas zentralizazijas neizbehgamas sekas ir, ka leela daļa laukfaimneezibas spezialistu beidz buht par tahdeem un paleek par agitatoreem, waj labakâ gadijumâ, par weenkahrscheem kanzelisteem. Salihdzinajumam apskatisim Latw. laukfaimn. zentralbeedribas darba panahkumus par laiku no 1922. g. 1. maija lihdz 1923. g. 1. maijam (sinas nemtas no Latwijas laukfaimneeku zentralbeedribas gada pahrskata), ar winas apkarotâs apgabala zentrales — Latgales saweenibas darba panahkumeem pirmajâ nepilnâ gadâ. Schee skaitli rahdis, zik maz Latw. laukfaimneezibas zentralbeedriba ar sawu agronomisko darbineeku schtatu un bagatigeem walsts lihdzekleem spēj un grib apkalpot no Rigas tahlaki stahwoschos apgabalus agronomiskâs palihdzibas sinâ, samehrâ ar jauno, wehl organizeschanâs stadijâ esoscho, apgabala zentrali. Pee kam scheit jaeewehro ari tee demagogiskee apkaroschanas panehmeeni, kurus Latw. laukfaimneezibas zentralbeedribas darbineeki katrâ ijdewigâ un neizdewigâ gadijumâ leetoja un

wehl aiswееn leeto pret weetejo zentrali un kuzi, saprotams, darbam par labu nenahza:

1) Latgalē, kur wairak kà zitur wajadsiga agronomisko darbineeku palihdsiba, Latw. laukſaimneezibas zentralbeedriba 1922./23. darbibas gadā uſtureja 17 darbineekus pee aprinku waldem un daschām lauku beedribam. Pusi no scho darbineeku algam maksaja aprinku waldes no lihdsekleem, kurus tàs ſanem no weetejeem eedsihwotajeem nodokku weidà. Latgales ſaweeniba ſawà pirmajà darbibas gadà jau nodarbinaja 32 darbineekus, kuzus algoja no laukſaimneezibas departamenta lihdsekleem.

2) Waiflas lopu stazijas Latw. laukſaimn. zentralbeedriba, gadu pirms ſaweenibas nodibinaſchanàs, bija eerihkojuſi: 3 bukku, 2 kuilu un 1 aunu waj kopà 6 waiflas stazijas. Latgales ſaweeniba, turpretim, eerihkojuſi 21 bukku, 11 kuilu un 4 teku stazijas, waj kopà 36 waiflas stazijas.

Beſ waiflas stazijam Latgales ſaweeniba eerihkojuſi ari weenu ſugas lopu audſeſchanas staziju ar 5 gowim.

3) Latw. laukſaimn. zentralbeedribas eerihkotas pawiſam 19 maſchinu kopleetoſchanas weetas, kuràs pa leelakai daļai noweetots pa weenai maſchinai, bet Latgales ſaweeniba eerihkojuſi 35 maſchinu kopleetoſchanas weetas, kuràs noweetotas maſchinas kopwehrtibà par 32,266 lateem.

4) Kurſi un preekſchlaſijumi farihkoti: a) zelojoſchi kurſi — Latw. laukſaimn. zentralbeedribas 38, bet Latgales ſaweenibas 78; b) preekſchlaſijumi — Latw. laukſaimn. zentralbeedribas 329, bet Latgales ſaweenibas 512.

Speziali kurſi techniſku darbineeku ſagatawoſchanai agrak Latgalē naw farihkoti. Pirmos chahdus kurſus Latgales ſaweeniba organiſeja lopkopibas darbineeku ſagatawoſchanai. Kurſi ilga 4 mehneſchus un winos mahzijàs 26 kurſiſti. Beſ tam wehl Latgales ſaweeniba farihkoja kurſus kooperazijas grahmatwedibà darbineeku ſagatawoſchanai krahj-aiſdewu ſabeedribam.

5) Selekzijas ſehklu audſeſchanu Latw. laukſaimn. zentralbeedriba bija eerihkojuſi tikai 1 ſatumezibà, kurpretim Latgales ſaweeniba — 11 ſaimneezibàs. Tàpat par laukſaimneezibas literaturu Latgales ſaweeniba gahdajuſi, iſdodama latgaleeſchu iſlokſne laukſaimneezibas kalendaru — rokas grahmatu un noſuhtijuſi laukſaimneezibas departamentam iſdoſchanai 5 manuſkriptus.

Apſkatot agronomiſkàs palihdſibas ſneegſchanu wiſas Latwijas apmehrà, redſam, ka Latw. laukſaimneeku zentralbeedribai ruhp ſewiſchki Widſemes laukſaimneezibas pazelſchana, t. i. winai wiſweeglaki peeſueedſamais apgabals un winas idejiſko darbineeku ſehtas, ko nepahrprotami rahda ſekoſchee ſkaitli par 1923. g., kad apgabalu zentrales ſahka dibinatees. (Skaitlus peewed Laukſaimn. d-ta darbineeks Wehjons „Latwijas Sarga" ſch. g. 143. numurà un tà tad par teem ſchaubu newar buht):

	Widſemē	Kurſemē	Semgalē	Latgalē
Lopkopibas pahrraudſ. b-bas	131	39	60	14
Sugas lopu audſetaju b-bas	4	3	1	1
Waiflas bukku stazijas . .	128	32	52	16
Waiflas waiflas ehrſeku stazijas	44	32	6	36
Waiflas kuilu stazijas . .	39	9	8	12
Zuhku audſetawas . . .	24	5	23	—
Waiflas teku stazijas . . .	12	—	4	—
Waiflas aitu audſetawas .	8	—	5	—
Iſſtahdes un apſkates . .	28	6	10	1
Putnu audſetawas . . .	11	1	1	—
Kopà:	429	127	170	81

Tà tad redſams, ka no wiſeem uſſkaititeem laukſaimneezibas weizinaſchanas eerihkojumeem weſeli 429 kriht uſ Widſemi, bet uſ Kurſemi, Semgali un Latgali kopà tikai 379. Leeta top wehl ſkaidraka, ja aiſrahdiſim, ka leelo wairumu augſchà mineto eerihkojumu Kurſemē, Semgalē un Latgalē naw iſdarijuſi Latw. laukſaimn. zentralbeedriba, bet gan winas apkarojamàs organiſazijas.

No mineteem ſakteem ſkaidrs, ka ja Latw. laukſaimn. zentralbeedribai iſdotos monopoliſet ſew agronomiſkàs palihdſibas ſneegſchanu wiſà Latwijà, tad Rigai attahlakee apgabali nonahktu pehdejà weetà jau aiſ ta eemeſla, ka Rigas zentrale, tàpat kà wiſas apgabalu zentrales, war buht darba ſpehjiga weenigi ſawàs dabigàs robeſchàs, un tahdas winai ir — Widſeme, bet attahlakeem apgabaleem ta gruhtaki ſaſneedſama un tee ſanemtu no tàs likai drukſas, kas paliktu pahri pehz widſemneeku wajadſibu apmeerinaſchanas.

Ja tomehr minetà organiſazija apkaro pahrejàs zentralàs organiſazijas, tad winai pirmà weetà neſtahw wis laukſaimneezibas pazelſchana, bet gan — ſchauras kliſes intereſes. K. L.

„DOMAS" Nr. 6

(otrā pusgada 1. burtnīca)

iznācis un dabujams visos grāmatu veikalos.

Vairumā ekspedicija (Merķeļa ielā 1), Kulturas Balss, Letas un Valtera un Rapas grāmatnoliktavās.

Burtnīca maksā 60 rbļ., abonešana uz pusgadu 5 lati 50 sant.

Eekſchſeme.

Sirgu eewedums no Wahzijas.

H. Tà kà Wahzijà plosas wairakas ſirgu ſlimibas, ſewiſchki infekzioſà maſaſiniba un apwaiſloſchanas newariba, tad Latwijà eewest Wahzijas ſirgus waldiba aiſleegusi. Tomehr pehdejà laikà Wahzija wairakkahrtigi iſteikuſi wehleſchanos importet ſawus ſirgus uſ Latwiju. Pehz Wahzijas ſuhtina ſarunam ar weterinarwaldes preekſchneeku panahza weenoſchanos, ka Latwija turpmak atļaus eewest Wahzijas ſirgus, bet teem jaeet zaur karantinu. Karantinu wiſiſdewigaki buhtu eerihkot Preekulē kà Latwijas-Wahzijas dſelſszeļa ſatikſmes meſglà, bet telpu truhkuma dehl paredſams, ka to eerihkos Leepajà.

Sirgu pahrejas punkti.

H. No Leetawas eewedamo ſirgu kontrolei muitas departaments drihſumà eerihko ſirgu pahrejas punktus Ruzawà un Bahrtà. Medizinifki ſirgus ſchais punktos neiſmeklēs, bet tee domati galwenàm kahrtam kà ſirgu uſtureſchanàs weetas. Punkti tomehr atradiſees weterinarwaldes ahrſta uſraudſibà.

Rigas juhrmala.

Maſ preeka ir juhrmalas pilſehtai no ta „leelà" uſnehmuma, no kura ſawà laikà gaidija daudſ — no ſpehku kaſino. Solija jaunu tiltu pahr Leelupi, jaunas ſchoſejas, aiſnehmumus ſwejneekeem, iſpoſtito waſarnizu ihpaſchneekeem un daudzas zitas labas leetas, kuras nepeezeeſchamas kurorta drihſakai atjaunoſchanai un labeerihzibai. No wiſa zerētà ſchowaſar weenigi iſlaboti daſchi kilometri ſchoſejas. Prozentu weetà no kaſino pilſehta ſanemu noteiktu ſumu — tikai 4 milj. rubļu gadà, bet no eeneſigàs bula ſpehles neezigus pahra ſimtu tuhkſtoſchus. Paſineji ſaka, ka kaſino ſchowaſar pelnijis ap miljonu rubļu beenà. Ja tà, tad pildas gan uſnehmeju kubatus, bet gaidità labeerihziba ir tukſcha fantaſija. Pilſehtai buhtu japanahk lihguma rewideſchana un labaki noteikumi. Par apſolito tilta buhtui un jaunas modernas kaſino ehkas zelſchanu nekas naw dſirdams. S.

— Ma. Wafarneeku mantu pahrwadaſchanai Augsburga twaikonu ſabeedriba norihkojuſi ſahkot ar rihtdeenu ſpezielu twaikoni, kas noees ikdeenas no Walterunniſchas peeſtahtnes.

Notikumu kronika.

h. Noſlihkuſchi. Zehſis Nimera eſerà peldotees noſlihzis 20 g. w. Arturs Erra.

Djehrbenes pagaſtà pee mahzitajmuiſchas eſerà peldotees noſlihkuſi 25 g. w. Anna Druwa no Nehkena.

h. Noſahloſchanas mehginajums. Daugawpilī Jozefs Zeitels no Peterpils eelas 20, ſinojis policijai, ka pahrnahkot mahjà uſ pusdeenu atradis, ka ſupai peeleets kahds ſchkidrums. Tani deenà wina lehki bijuſi ſehtneeka meita 16 g. w. Marija Strasdonik un ſlepeni peelehjuſi pee ehdeena kahdu ſchkidrumu. Nopratinot S., ta paſtaidroja, ka wina peelehjuſi pee Z. ſupas feepju ſahles ar noluhku to nogalinat aiſ atreebkas. S. apzeetinata.

h. Sirgu ſahdſiba. Aprikū muiſchà dſihwojoſcham jaunſaimneekam Anſim Birukim naktī no ganibam noſagts ſirgs 600 ls wehrtibà. Ap pulkſt. 3 rihtà ſagli redzejis jahjam Sakſas pagaſta Orgu mahjas kaps uſ Aiſpules-Sakſas leelceļa, bet ap ½10 ſirgs atſtrehjis pa to paſchu ceļu mahjàs.

Walſts kara ſaudejumu komiſija

22. auguſtà iſlems ſekoſchas praſibas par Igaunijas karaſpehka nodarīteem ſaudejumeem: Alwines Skuja no Aiukſnes Rauam, Jahna Demuna no Kempu Wez-Letſcheem, Annas Brideg no Jaun-Raunas Gruſdes mahjam, Jahna Rengarta no Adaſchu Lejas-Doram, Jekaba Kurmja no Jutſchkalna Wangaſcheem, Mahrtiſcha Ahbeles no Walmeeras Gibſeem, Petera Innuſa no Mangalu Innuſeem, Kriſcha Gatera no Aiukſnes, Jahna Behrniņa no Waiſchkalna Turzineem, Jahna Sirna no Jaun-Raunas Kalna-Gahleem, Petera Namneeka no Siguldas dſelſszeļu buhdas, Paulines Lait no Kolbergu Aiſupem, Petera Rubena no Skujenes Kalna-Zeebaldeem, Audreja Stolbowa no Graſchu Jaunſemeem, Petera Lihtſcha no Siguldas meſta, Mofa Glöſera no Siguldas Milteem, Andreja Roſentala no Olu-Apeliteenas Kalna-Spakeem, Petera Bites no Annas Spretſitem, Julija Kalnbehrſina no Mahrſnenu Startu ſkolas, Karla Janſona no Zelſtu Maſ-Slankeem, Jekaba Palmbacha no Raunas Deſmitneekeem, Arnolda Dſena no Wehjawas muiſchas, Jekaba Snoka no Ramkas Dorpateem, Woldemara Treija no Drabuſchu Ramazkas muiſchas, Walmeeras pilſehtas waldes, Dahwa Pluhmes no Brantu Wez-Kaſchokeem, Dahwa Ahboltina no Brantu Muiſchneekeem, Jahna Sarina no Brantu Wez-Kaſchokeem un Jahna Sweedra no Brantu Kalna-Jaunſemeem. h.

Leepaja. Weefulis ar pehrkona negaiſu gahjis pahri Leepajai pirmdeenas wakarà. Weefulis iſgaſja daſchàm mahjam logu ruhtis un no jumteem nozehla dakſtiņus. Baſuna eelà weefulis no kahda jumta nozehla paprahwu behniņa luhku un nometa to uſ eelas, tikai daſchas pehdas attahlu no rotakajoſchamees behrneem, kuri brihniſchkigà kahrtà palika neeewainoti. Sabojati ari telefonu wadi un daſcheem abonenteem pahrtrauktas ſarunas. Uſ daſchàm eelam no welosipedeem tika nogahſti ritenbrauzeji. Uſ Walſales eelas kahds lauzineeks noſweeſts no ſchagaru weſuma. Weefuka wehtrai, kura ilga tikai daſchas minutes, ſekoja pehkvna negaiſs ar ſtipru leetus gahſi. Pa negaiſa laiku uſ juhras atradas dandſi ſwejneeki. Negaiſs jau eepreekſch bijis paredſams un ſwejneeki laikà paſpehjuſchi ſagatawotees to pahrzeest, notaiſdami buras, maſtus un iſmetot enkurus. K. W.

Automatiskā atjaunošana!

Nododiet vaj iesūtiet pa pastu lozes pret kvīti Latv. Sark. Krustam (Rigā, Skolas ielā 1), tās vinnešanas gadījumā uz vinnesta rēķina tiek apmainītas pret jauniem numuriem, kuŗi spēlē līdz jau nākošā dienā vēl tai pašā izlozē. Tādejadi vienā un tai pašā klasē var vinnet ar vienu lozi pat 5 un vairak reizes, kas ļoti svarigi V. klases izlozē, kuŗa ilgs ne mazak kā 24 dienas un tiks izvilkti 39,600 vinnesti un 2 premijas, kopzumā par 16,714,200 rbļ.

V. klases izloze sāksies 7. zeptembrī s. g.

Lozes dabujamas: L. S. Krusta loterejas nodaļā, Rigā, Skolas ielā Nr. 1, pie Esplanades, Latvijas bankā, viņas nodaļās, galvenā pasta-tel. kantorī, viņa nodaļās, visās privatās bankās un daudzās valsts un privatās iestādēs.

Rakstiski pasūtījumi tiek nekavejoši izpildīti.

Jaunas mācibas grāmatas;

Apsiņu Jēkaba, Lūgšanas visām gada dienam. Rokas grāmata skolam. Iesieta cietos audekla vākos. Iznāks jaunnedēļ.

Auseņs, L., Dzīve skaitļos. Uzdevumi un darbi aritmetikā pamatskolas 5. un 6. klasei un papildu skolam. Iss saturs: I. Atkārtojums. II. Decimaldaļas (darbibas ar decimaldaļam un decimaldaļas kā procenti un promiles). III. Ražošana un pirkšana-pārdošana (pašcenas aprēķinašana un pirkšanas-pārdošanas cenas aprēķinašana). IV. Proporcionalie lielumi (attiecibas, proporcijas, trejskaitļu rekini). V. Peņņa, pateriņš un ietaupijumi. VI. Nauda un kredits. VII. Darbs un darba ražiba un ekonomija. VIII. Nodrošinašana pret neparedzetiem gadijumiem. IX. Atsevišķa saimnieciba un valsts saimnieciba. Iznāks augusta beigās.

Auseņs, L., Uzdevumi un darbi algebrā. Vidusskolu kurss. 2. pārlabotais un papildinatais izdevums. Iznāks augusta beigās.

Auseņs, L., Algebra II. d. Vidusskolu kurss. 2. pārlabotais un papildinatais izdevums. Iznāks augusta beigās.

Birkerts, A., Latvijas vēsture. Pamatskolu kurss. Piektais pārlabotais un papildinatais izdevums. Ar daudz ilustracijam un kartem tekstā. Rbļ. 125.—

Blūms, P., Tiesu palatas prokurora biedris. **Latvijas pilsonis.** Pilsoņa tiesibas un pienākumi valsts, sabiedriskā un privatā dzīvē. Rokas grāmata pilsoņu mācibā pamatskolam un papildu skolam. Rbļ. 35.—

Bumbērs, A., Fizika. Vispārigās ķermeņu īpašibas, Mechanikas pamatjēdzieni. Rbļ. 140.—

Celms, M., Praktiska ģeometrija pamatskolam. Sastādita pēc darba skolas metodes un pamatskolas programas. III. klases kurss. Rbļ. 40.—

Cielen-Ellias, M., Vidus laiku maksla. Iznāks oktobrī.

Dreimanis, P., Latvijas vēsture ainās. Pamatskolas IV. klasei. Otrs papildinats izdevums. Ar daudzām ilustracijam tekstā. Rbļ. 90.—

Dreimans, P., Ievads vēstures mācibā. Pamatskolas III. klasei. Ar daudz ilustracijam tekstā. Rbļ. 50.—

Ģiezens, A., C. Julii Caesaris. Commentarii de Bello Gallico. Otrs papildinats izdevums. Iznāks zeptembra sākumā.

Lebedinsky, Prof. Dr. N. G., Zoloģijas un salīdzinašanas anatomijas pamati. I. daļa. Vispāreja zoloģija un eksperimentalā bioloģija. Ar 78 zīmejumiem tekstā. Rbļ. 140.—

Obsteins, Pr., Rēķinašanas mācība. Pamatskolas sagatavošanas klasei. Iznāks augusta beigās.

Ozoliņa, Ed., redakcijā, Pirmie soļi matematikā. Sastādījuši daži Rigas skolotaji. I. un II. daļa. Septītais izdevums. Rbļ. 70.—

Ozoliņa, Ed. redakcijā, Pirmie soļi matematikā. Sastādījuši daži Rigas skolotaji. III. daļa. Ceturtais izdevums. Rbļ. 56.—

Ozoliņa, Ed. redakcijā, Pirmie soļi matematikā. Sastādījuši daži Rigas skolotaji. IV. daļa. Ceturtais izdevums. Rbļ. 70.—

Ozoliņa, Ed., Ritmā. Dzejas un stāsti gļitināšanai. Rbļ. 30.—

Rāceņs, J., Dabas stāsti pamatskolam. Dzīvā daba. I. daļa. Piektais izdevums Rbļ. 95.—

Rāceņs, J., Dabas stāsti pamatskolam. Dzīvā daba. III. daļa. **Cilvēks.** Iznāks zeptembra sākumā.

Rāceņs, M., Ķīmija. Vidusskolam un pašmācibai. Pirmais posms: **Metaloīdi.** Iznāks augusta beigās.

Ramāns, V., Latviešu valodas mācibas sākumi un pareizrakstība. (Stāstiņos.) III. pamatskolas klasei. Iznāks zeptembra sākumā.

Ramāns, V., Latviešu valodas mācibas sākumi un pareizrakstība. (Stāstiņos.) IV. pamatskolas klasei. Iznāks zeptembra sākumā.

Ramāns, V., Latviešu valodas mācība pamatskolam. II. daļa. Teikuma mācība. Otrs papildinats izdevums. Rbļ. 50.—

Šoenichens, prof., Ievads bioloģijā. Ar daudziem zīmejumiem tekstā. Tulkojis A. Osīts. Vidusskolam un pašmācibai. Iznāks zeptembra sākumā.

Vedenskis, A., prof., Loģika. 2. pārsbotais un ar uzdevumiem papildinatais izdevums. Tulkojis L. Auseņs. Iznāks augusta beigās.

Озолин, Э. Й., Друг. Азбука и первое чтение после азбуки. Составлена кружком учителей. Второе, дополненое издание. Rbļ. 80 —

Русские писатели для школ. № 1. А. П. Чехов, Каштанка. Rbļ. 10.—

— № 2: Н. В. Гоголь, Старосветские помещики. Iznāks zeptembrī.

— № 3: Н. В. Гоголь, Шинель. Iznāks zeptembrī.

— № 4: Л. Н. Толстой, Кавказский пленник. Iznāks zeptembrī.

Lūdzu pieprasit manu pilnigu mācibas grāmatu katalogu.

A. Gulbis, grāmatu izdevejs,

Rigā. Kr. Barona ielā 14.

Bauſka. 1 hektaru leelu jaunakà dſelſslaikmeta kapſehtu atradis pee Skalderu kapeem prof. E. Wate. B.

Madona. Jaunà ihres walde ſawu darbibu uſſahks 9. auguſtà. Sehdes notures ikkatru nedeļu zeturtdeenàs. —ns.

Jaunroſe. Saimneeziſkais ſtahwoklis gruhts, jo pagaſts atrodas pee paſchas igaunu robeſchas. Gandrihſ puſe no pagaſta ſemes platibas ar apmehram treſchdaļu eedſihwotaju pahrgahja Igaunijai. Tapehz pagaſts, kurſch jau pirms paſaules kara ſkaitijàs par weenu no maſakeem pagaſteem Latwijà ir palizis wehl maſaks, ar tikai apmehram 600 eedſihwotajeem. Nekatotees uſ to, pagaſts grib buht patſtahwigs. Pagaſta beſſemneeki newareja dabut ſemi ſawà pagaſtà, jo Jaunroſes muiſcha ar Borodinas un Juzigas puſmuiſcham palika Igaunijai. Tikai retam no pagaſta beſſemneekeem laimejàs dabut ſemi laiminu pagaſtà, bet leelakai daļai bij japaleek beſchà. Weetejeem ſaimneekeem leelakà daļa plawu, apmehram 350 puhrweetas, atrodas tagad Igaunijà. Katru reiſi, kad jabrauz uſ plawam, jagahdà wajadſigà atlauja. Pagaſtam, tikai par robeſchas pahrejas atlauju dabuſchanu ween, katru gadu nahkas ſamakſat ap 30.000 rbl. daſchadu nodokļu. Waldibas eeſtahdem wajadſetu atweeglinat robeſchas pahrejas atlauju dabuſchanu un iſſneegt tahdas par brihwu teem ſemkopjeem, kuzeem plawas atrodas Igaunijas dakà. —ln—

Leepajas aprinkis. Sporta peekopſchanai aprinka behrnu patweſmē aprinka walde eegahdaja neween futbola bumbu, bet ari ſwejas tihklu. Ar pehdejo patweſmes eemihneeki war ſwejot ſiwis inwejà upē ſawai pahrtikai. Schis ſporta weids tà tad „atmakſafees". Ls.

Weihrgale. Pretlikumigas klauſchas pagaſta padome gribeja uſlikt weetejeem ſemtureem. Pagaſts nodewis weetejàm privatàm beedribam leetoſchanà kahdu ehku, kuras pahrbuhwei pagaſta padome praſija ſtrahdneekus un ſchkuhtneekus klauſchu kahrtà. Aprinka walde atſina ſchahdu padomes rihkojumu par pretlikumigu un atzehla aiſrahdot, ka klauſchas war uſlikt tikai teeſchàm pagaſta wajadſibam. Beedribu wajadſibam ſtrahdneekus un ſchkuhtis warētu dot tikai uſ ſemturu labprahtigu weenoſchanos. Wp.

Krāslava. Krāslavas laukſaimneecibas beedriba sariko Krāslavā, 31. augustā lopkopibas, zemkopibas, dārzkopibas, biškopibas un mājturibas izstādi-apskati. Labakos eksponatus godalgos ar naudas balvam un diplomeem. Eksponati japeeteic līdz 30. augustam Krāslavas Lauksaimneecidas beedribā un pee laukkopibas instruktora Spritca.

Wirwes dejotaja.

Morifa Leblana romans.

(25. turpinajums.)

Wezais barons ſawos jaunibas gados bij kaiſtigs medneeks, ſpihdoſchs damu kawaleers, newaldams eedſehrajs un pahrleezinats darba nihdejs, — it neka winſch nedarija. Un wina nebehdigà raksſtura galwenàs ihpaſchibas bij mantojis ari wina dehls, Raula tehws.

„Kad mani demobiliſeja," Rauls ſtahſtija Dorotejai, „es apmetos te, zeredams, ka man iſdoſees ſawest kahrtibà pamihkuſcho ſaimneezibu. Bet man nepalihdſeja ne tehws, ne weztehws. Gan es winus puhlejos peerunat, bet welti, jo wini abi muhſchigi teiza weenu un to paſchu: „Agri waj wehlu mehs kluhſim bagati beſ kahdàm puhlem, kamdehl ſewi nozit un eerobeſchot?" Un wini, pateeſi, ſewi nekur neeerobeſchoja. Galu galà mehs tikàm augſlotaja nagos, kurſch no wiſeem muhſu kreditoreem ſapirka muhſu iſdotos wekſeļus. Un tikai tagad es dabuju ſinat, ka pa to laiku, kamehr es biju Roboreja, mans weztehws noſlehdſis lihgumu par wiſas muiſchas eekihlaſchanu tam paſcham augſlotajam. Lihgums augſlotajam dod teeſibu pehz puſotra mehneſcha muhs no ſcheejenes pilnigi iſdſiht."

Rauls pats bij wihriſchka un taiſna raksſtura zilweks ar nopeetnu prahtu, kaut wina prahts nebij deesin zik afs. Wina maneerēs bij nomanama lauzineeka weenkahrſchà rupjiba, bet toteesh pee wina nemaſ nebij juhtams pilſehtneeka wiltus un mahkſlotà iſlikſchanàs. Doroteja bij pilnigi eekarojuſi wina gribu un deesin waj ari wina ſirds wairs bij brihwa. Kaut tahdos gadijumos winſch weenmehr bij ſtipri kautrigs, bet ſchoreiſ winſch nemaſ nepuhlejàs apſlehpt ſawas juhtas pret Doroteju. Winſch tuhdaļ iſdarija wiſu, ko ween wina tam lika.

Winas padomu paklauſidams winſch ſihki ſinoja polizijai par uſbrukumu zeemam. Lihdſ ar to winſch walſirdigi iſſtahſtija, ka, kopà ar daſcheem radineekeem, winſch zer tuwakà nahkotnē atraſt paſlehptas bagatibas un zik leela noſihme ſcho bagatibu atraſchanà ir ſelta medala eegubſchanai. Neminedams teeſchi Dorotejas wahrdu, winſch neſlehva, ka ir winas attahlſch radineeks un iſſkaidroja, aiſ kahdeem eemeſleem wina bijuſi ſpeeſta eerastees Manuarà.

Pehz trijàm deenam atbrauza Kentens ar Kaſtoru un Polukſu. Kulbu atſtahja ſehtas widû. Protams, Doroteja pahrgahja dſihwot uſ kulbu, pameſdama kahdreiſ baqatà nama gulamiſtabas. Atkal ſahkàs peezu draugu laimigà dſihwe, beſ ruhpem un beſ raiſem. Kaſtors ar Polukſu plehſàs, kà agrak un Kentens deenam no weetas ſehdeja dihka malà ar makſchkeri rokàs. Kapteinis bij tikpat zeenigs un warens, kà agrak un winſch nehma Raulu ſawà atſbildneezibà. Winſch wareja Raulam waj ari Goliatam ſtahſtit par nebeidſameem peedſihwojumeem.

Bet Doroteja turpinaja notwehrojumus un iſſinas. Stundas diwas trihs deenà wina bij kopà ar ſaweem draugeem, rotajàs ar teem, bet pahrejà laikà wina nenowehrſa azu no wezà barona, kurſch, kopà ar Goliatu, klihda pa dahrſu beſ mehrka, beſ ſinas. Wina ſkats beſ jehgas klihda wiſapkahrt, bet Doroteja ſekoja katram wina ſolim, zeredama uſkert kaut ihſu brihtinu, kad atkal wina prahts buhtu ſkaidrs un kad winſch, ſkaidru apſinu, atzeretos ſawu pagahtni.

Wairakas deenas wina nodſihwoja nama behninos un gandrihſ nemaſ nenokahpa lejà, jo tur glabajàs wairaki bibliotekas ſkapji un kaſtes ar grahmatam, wehſtuleem un weikala papireem; wiſs tas bij uſglabajees no pagahjuſchà gaduſimta. Wina rakàs pa wezeem papireem un loti ruhpigi pehtija wezo Dawernna wehſtules, muiſchas pahrwaldneeku ſinojumus, baſnizas un arkiwa dokumentus.

„Nu, redſat," reiſ Dawernna ſmaidot teiza, „leekas, mehs tatſchu teekam uſ preekſchu. Man ir tahds eeſpaids, ka juhſu azis ſahkuſchas ſkaidrak redſet."

Ak, ſchis azis, Dorotejas azis! Tàs bij ſkaiſtas ſeeweetes azis! Taiſni winas Raulu nieezeſchak ſaiſtija pee Dorotejas. Wiſa peſauli winſch redſeja ar winas azim un ne par ko zitu wairs neinteresejàs, tik par ſcho azu ſpoſchumu, par winu burwiga walodu. Jaatſihſtas, ka jaunà zilweka cemihleſchanàs Dorotejai drukſu glaimoja. Winai patika Raula zeenibas pilnà, kautrà un uſtizigà mihleſtiba. Lihdſ ſchim wina bij raduſi no wiſeem, kam wina patika, ſajuſt weenigi eekahrojoſchus un zinifki kuſtiniſkus ſkatus.

Reiſ wini abi laiwinà wiſinajàs pa eſeru. Doroteja aireja. Te uſreiſ wina apſtahjàs un laida, lai laiwa peld lihdſi ſtraumei.

„Laiks tuwojas."

„Kas par laiku?" Dawernna jautaja, jo winſch ſchajà brihdî nedomaja par laiku, bet par winas azim.

„Tas, uſ kura tuwoſchanos norahda weſela wirkne daſchadu apſtahkļu."

„Waj juhs tà domajat?"

„Eſmu par to pahrleezinata... Waj atzeratees, ko wezais barons teiza pirms juhs brauzàt uſ Roboreju? „Wehl naw par wehlu, wehl ir ihſtais laiks". Zik ſchehl, ka winſch ſaudejis prahtu un neſpehja mums neka pateikt."

„Tà tad juhs domajat, ka wehl, tomehr, ir kahdas zeribas, kaut ari medalis paſaudets. Mehs to wiſur meklejàm, neween wina kabinetà, bet ari wiſàs zitàs iſtabàs, iſraudſijàm wiſas wina leetas. Bet nekur neka neatradàm."

„Juhſu weztehwam ſinams, kà tikt pee noſlehpuma atriſinajuma... Wina prahts ir beigts, bet inſtinkts, tas, ko ſauz par ſemaſinas ſtahwokli, tas wehl ir dſihws. Tas newar nobeigtees. Eedomajatees tikai, ka zeribas, kas ſaiſtitas ar ſelta medali, ir dilguſchas wairaku paaudſchu muhſchos. Nekahds nerwu ſatrizinajums newar iſnihzinat to, ko zilweka eeaudſejuſchi gaduſimteni. Medalis ir paſlehpts kahdà patwiſam ſlepenà weetà. Un kad peenahks ihſtais brihdis, tad barons ar kahdu newikus kuſtibu, waj nemeerigaku ſkatu parahdis, kur medalis apſlehpts."

„Kamdehl juhs nepeelaiſchat kahdu warbuhtibu, ka Eſtreichers jau atnehmis medali manam weztehwam?"

„Tas newar buht. Jo kamdehl tad ſan notika zihna ſtarp winu un wezo baronu. Juhſu weztehws pretojàs lihdſ paſcham nobdejam brihdim un tikai tad Eſtreichers bij ſpeests behgt prom, kad mehs eeradamees."

„Ak, ja es dabutu to neleeti ſawàs rokàs!"

Laiwa kluſi peldeja lihdſi ſtraumei. Doroteja teiza loti kluſi, nekuſtedamàs ne no weetas.

(Turpmak wehl.)

Swehri, zilweki un deewi.

Dr. Antonija Ferdinanda Ofendowſka.

(82. turpinajums.)

Mehs brahſamees taiſni ween uſ preekſchu. Pilſehtà, kà arweenu, bija auſtrumu knada un druhſma. Bet winas aina tagad bija wehl raksturigaka un brihniſchkaka. Puhli wiſur iſſchlihràs weiklee mongoli, burjetu un tibetu jahtneeki. Mums garàm drahſchatees, karawanu kameeli gauſi un gurdeni pazehla galwas. Mongoli ritſchu koka riteni ſmeldſoſchi un neganti tſchihkſteja. Wiſu apmirdſeja leelo loka lampu ſchilbinoſchà gaiſma; tàm ſtrahwu peegahdaja elektriſkà ſtazija, kuru lihdſ ar telefona un beſdrahts telegrafa ſtaziju barons bija lizis uſzelt tuhdaļ pehz Urgas eekaroſchanas. Winſch pawehleja ari ceļas iſtihrit, deſinfizet, ko tàs droſchi ween nebij peedſihwojuſchas kopſch Dſchingis Hana laikeem. Winſch noorganiſeja ari auto-omnibuſu fatikſmi ſtarp daſchadàm pilſehtas daļam, uſzehla tiltus pahr Tolas un Orkhomas upem, nodibinaja awiſi, atwehra lopu ahrſtu laboratoriju, flimnizas un ſkolas un gahdaja par tirdſneezibas aiſſardſibas nodroſchinaſchanu, likdams beſ ſchehlaſtibas pakahrt kreewu un mongolu kareiwjus, kuras peekehra kineeſchu firmu laupiſchanà. Komandants reiſ apzeetinaja diwus kaſakus un weenu mongolu kareiwi, kuri bija kineeſchu noliktawà noſagufchi degwihnu. Kad wainigos aiſweda pee barona, winſch lika tos eemeſt ſawà automobili un pats tos tuhdaļ aiſweda uſ aplaupito noliktawu. Noſagto degwihnu winſch atdewa atpakaļ un lihdſi apzeetinatam mongolim, pawehleja weenu no ſaweem kreewu beedreem pakahrt pee leelà wahrtu loka. Kad tas bija padarits, winſch teiza: „Pakar wehl otru draugu ari!" Un kad mongolis ari to padarija, barons lika komandantam pakahrt ari paſchu mongoli. Ta weenmehr bija ahtra un taiſna, lai gan breeſmiga teeſa. Bet kineeſchu tirgonis leelà iſuniſumà atſteidſàs pee barona un luhdſàs: „Generala barona kungs! Luhdſu leekat tos mironus nonemt no maneem wahrteem. Jo zitadi neweens nenahk manà tirgotawà!"

Kad tirdſneezibas kwartals aiſſuda, mehs cebrauzàm kreewu kolonijà. Tur pee kahda tilta, kuram mums bija jadodas pahri, ſtahweja wairaki kreewu kareiwji un tſchetras glihti gehrbtas mongolu ſeeweetes. Kareiwji noſtahjàs ſweizinat ſawu komandeeri un, ſtahwedami kà nekuſtigas ſtatujas, luhkojàs generala bargajà ſejà. Seeweetes ſahkumà gribeja behgt. Bet difziplina winas eedweſmeja. Un winas ari peelika roku pee galwas, ſweizinadamas generali, un ſtahweja tikpat ſaſtinguſchas kà winu draugi no ſeemeleem. Barons uſluhkoja mani un ſahka ſmeetees.

„Waj redſat ſcho difziplinu? Pat mongoļu ſeeweetes man godu dod!"

Drihſ mehs jau bijàm ſtepē. Automobilis ſchahwàs kà bulta un wehjs wihwinadams ſkrehja gar auſim, purinadams muhſu mehteļu ſtuhrus un zepures. Bet barons Ungerns wehl nebija apmeerinats. Sehdedams aiſwehrtàm azim, winſch weenà laidà uſſauza: „Ahtrak! Ahtrak!" Mehs ilgi kluſejàm.

„Wakar es liku nopehrt ſawu adjutantu par to, ka winſch eedrahſàs jurtà un pahrtrauza manu ſtahſtu", winſch teiza.

„Sche nu juhs warejàt to nobeigt," es atteizu.

„Waj mans ſtahſts jums nawa garlaizigs? Man wairs daudſ nekas naw ſtahſtams. Es jau wakar jums teizu, ka biju nodomajis Kreewijà nodibinat militaru budiſtu ordeni. Kahdam mehrkim? Zilwezes attihſtibas aiſſardſibai un zihnai pret rewoluziju. Jo ta ir mana ſwehtaka atſina, ka ewoluzija wed uſ deewibu, bet rewoluzija uſ ſwehribu. Bet man bija jadarbojas Kreewijà? Kreewijà, kur ſemneeku tauta ir rupja, nepeeauguſi, meſchoniga un gtehwa, un eenihſt wiſu, bet pati neſina, kadehl. Ta ir neuſtiziga un materialiſtiſka un winai naw nekahdu ſwehtaku idealu. Bet kreewu intelektuelà ſabeedriba dſihwo imaſchinaru idealu walſtibà, kuzeem naw ihſtenibas gara. Tai ir leelas ſpehjas wiſu kritiſet, bet naw radoſcha ſpehka. Kreewu inteligentam naw gribas un winſch war tikai runat, runat un runat. Tàpat kà ſemneeki, wini labpraht nezeeſch neweenu un neko. Winu mihla un winu juhtas ir imaſchinaras. Winu domas un eejuhſmas nahk un eet kà pawirſchi wahrdi un neatſtahj dſiſakas pehdas.

(Turpmak wehl.)

Ahrsemes.

Tunelis sem Lamanscha.

Daschas nedelas atpakal Anglijas ministru presidents peenehma apakschnama deputaziju, kura apgalwoja, ka wairak kà 400 deputati domajot, ka esot peenahzis laiks realiset tuneli starp Angliju un Franziju.

Wairak kà pirms 100 gadeem scho ideju eerosinaja neweens zits, kà taisni Napoleons, „nodewigà Albiona" leelakais eenaidneeks. Kahdà sarunà ar Britanijas suhtni winsch sazijis: „Ta ir weena no leelajàm leetam, kuras mums jaweiz kopigeem spehkeem". Bet Anglija noraidija Napoleona ideju ari pehz imperatora krischanas; wina gribeja palikt salu walsis. Tikai 1881. g. anglu parlamentà atradàs droschi wihri, kas Napoleona ideju zehla preekschà noteiktà weidà. No schis grupas dsihwo wairs tikai wezais irs T. P. O. Honors, un winam un bij tas gandarijums, ka tas wareja (pee tam kà tikko eezelts slepenpadomneeks) peedalitees audienzè pee Ramseja Makdonalda.

Tunelis buhtu leelakais darbs, kahdu lihdſ schim weikuschi inscheneeri. Garums buhtu 36 anglu juhdses (Simplona tunelis Alpos ir tikai 12 juhdses garsch), no kuràm teeschi sem juhras atrastos 24 juhdses. Ceejas abos galos atradisees wairakas juhdses no krasta, lai slihpums buhtu pakapenifks un weegls. Juhras dibena apstahkli esot taisni ideali tuneta rakschanai: juhras gulme ir no zeeta un nemirkstoscha kalkakmena. Pa preekschu israks ismehginajumu tuneli, 12 pehdu platumà, ko waretu isdarit 3 gados, pee kam izdewumu anglu dala aprehkinata uz 1¼ miljonu mahrzinu. Ja resultati buhtu labwehligi, kertos pee ihstà darba, izrokot diwus tuneliſus, katru 20 pehdu platumà, kas wirsitos paraleli weens otram, 60 pehdu attahlumà. Schos darbus weiktu nahkoschos 3 gados.

Pehz 6 gadeem tà tad waretu atklaht teeschu dselszeka satikſmi starp Londonu un Parisi. Pee darbeem nodarbinatu 20.000 strahdneekus, winas 6 gadus. Wisus isdewumus (anglu un frantschu kopà) leetprateji aprehkina uz 29 miljoneem mahrzinu sterlinu. Sers Perſijs Tempests, bijuschais Southern Railway (Deenwidu dselszeku) direktors, jau martà parlamentu eepasihstinaja ar sihkeem dateem par paredzameem eenahkumeem un izdewumeem. Winsch aprehkina gada eenahkumus uz 1.600.000 mahrzinam. Ahrkahrtigi apbonigais Chanal Tunnel Company preekschsehdetajs barons d'Erlanschè rehkina wismaz 3 miljonus pasascheeru pirmà gadà.

Ismehginajumu tunelim wajadsigos 2 miljonus mahrzinu sastihmetu Deenwidanglijas un Seemekfranzijas dselszeku kompanijas.

Anglijas walsts apsardsibas padome pagaidam projektu noraidijusi. Bet Makdonaldam un wisàm trim partijam tunelis ir „sirdsleeta". Ari „Times" nesen publiceja tuneta kompanijas wehstuli, kurà ta pasinoja, ka nebuht nedomajot atmest sawus darbus. Jadomà, ka nepaees nemaz ilgs laiks, kad eesahksees tuneta darbi.

Londonas lihgums reichstagà.

LTA. Wahzijas reichstags sapulzejees uz ahrkahrtejo sesiju Londonas konferences lehmumu apstiprinaschanai 22. augustà. Pirmajà sehdè walstskanzlers Markſs, ahrleetu ministrs Stresemans un finansu ministrs Luters ustahjees ar runam par wahzu delegazijas politiku. Ir noteikti sinams, ka gadijumà, ja Dewsa programas isweschanai dsihwè nepeezeeshamee likumi nedabuhs ⅔ balsu, kà to praga Wahzijas satwerſme, waldiba atlaidis reichstagu un isſludinàs jaunas weleschanas. Politiſkas aprindàs tomehr walda domas, ka schahdu krihsi isdosees nowehrst. Wiss atkarajas no stahwokla, kahdu eenems wahzu nacionalà tautas partija.

No wisàm malàm.

LTA. Augschsilesijas ruhpneeki atzehlschi isſludinato lokautu. — Wikonts Grejs, bijuschais ahrleetu ministrs, atteizees no liberalà partijas lidera peenahkumeem augschnamà sakarà ar redses ahrkahrtigu pasliktinaschanos. — Borinaschas ogtrakturwju rajonà, uz deenwideem no Monsas (Belgijà) tschehlees generalstreiks. — Stipra wehtra plosijusees Lamanschas peekrastè, nodaridama eewehrojamus postijumus. — Argentineeschu pasaules lidotajs Sanni zeetis neweiksmi, nolaischotees pee Kanonas. Lidmaschina dabujusi eewehrojamus bojajumus, un lidotajs lihdſ ar mechaniki eewainoti. — Port-Sudanà notikuschi jauni nemeeri. Apzeetinatas 9 perſonas, kuras organiſejuschas demonstrazijas. Pilsehtà isſludinats karastahwoklis. Wahabitu nemeerneeki Aisjordanà isdarijuschi jaunu usbrukumu un eenehmuschi 5 pilsehtinas. Anglu karaspehks atsitis usbruzejus. — Meksikas presidents Kallejs otrdeen eeradàs ar twaikoni „Deutschland" Hamburgà. — Polijas schihdu wirsrabins islaidis bahrgu ussaukumu pret jaunàm Parises seeweeschu modem ar dsileem dekoltè isgreesumeem. — Erio nemschot perſonigi dalibu leelos franzschu flotes manewros pee Korsikas salas. — Ap 25. oktobri Baltimorà (Amerikà) paredseta lidmaschinu sacihkste ahtrumà. Sacihkstei amerikani pasuhtijuschi Anglijà jaunu lidmaschinu ar sewischki stipru Napier motoru.

Riga.

Automatiska telefonu zentrale Rigai.

X. Pasta-telegrafa wirswalde nolehmusi pasuhtit Rigai jaunlaiku prasibam peemehrotu automatisku telefonu zentrali. Ar scho leetderigo lehmumu Rigai ir nodroschinata wisehrtakà telefonu satikſme, kahda pastahw jau ahrsemès, un Riga ari schinì sinà warès nostahtees lihdsàs Wakareiropas pilsehtam.

Dsimtsſarakstu nodakà ussaukti

20. augustà:

Tirgotajs Jahnis Logs-Loks no Wezpeebalgas ar Irmu Konstanzi Steinhof, dsim. Wanag no Zerauksties; fotografs Adolfs Jahnis Schmidts no Rigas ar Annu Witkowski no Rigas; strahdneeks Karlis Willerts no Wentspils ar Olgu Ernu Kripen no Rigas; karawihrs Augusts Eduards Kahrklinsch no Laudones ar Stefaniju Salson no Rigas; tirgotajs Aleksandrs Grafs no Rigas ar Alberlinu Kristus no Jekabpils; Andrejs Schwirksts no Daugawpils ar Annu Leischup no Rigas; strahdneeks Jekabs Eduards Knapis no Rigas ar Marију Selmu Ernesi no Rigas; maisneeks Franzis Suschinksis no Pustinas ar Lidiju Purin no Witebskas; students Teodors Bergs no Rigas ar Rosaliju Linde no Witebskas; kurpneeks Jahnis Herberts Upits no Krimuldas ar Juliju Lolli Stahl no Saldus; strahdneeks Antons Dunke no Litenes ar Wilmu Johannu Strasdin, dsim. Woit no Gulbenes; drehbneeks Oswalds Puite no Puses ar Sofiju Twaranowitsch no Kaunas; mazneeks Martinsch Oſkars Millers no Rigas ar Emilija Katrinu Lapain no Iksches; muſiklis Jahnis Klots no Smiltenes ar Olgu Gutakowsci no Rigas; eerednis Ernsts Johans Mahlders no Leelauzes ar Johannu Anlihsi Karlson no Kalnmuischas.

La. Ahrstu truhkums 1. pilſ. slimnizà. Pilſ. weselibas nodala ir eerosinajusi preekschlikumu par treschà ahrsta peenemschanu I. pilſ. slimnizà.

Kl. Rigas traktееru leeta. Mums sinu, ka pilſ. tirdsneezibas walde patlaban isdara repartiziju 1925. g. traktееru nodoklim Rigà, isdalot nodokli starp wehl aklikuschamees krogeem, kureem konzesijas atstahtas. Traktееru nodoklis lihdſ schim eenesa pilsehtai ap 20 milj. r. gadà, bet tà kà uz domes lehmumu ar 1925. g. sliehdſ ap 50 krogu, tad nodoklis pilsehtai eenahks par 6 milj. r. masak kà schogad. Lai saudejumi nebuhtu tik leeli, tirdsn. nodala paangstinas aklikuscheem krogeem nodokli tà, lai sandetu tikai 3 milj. r. Traktееrneeki eesneeguschi par pilſ. domes lehmumu atteezibà uz konzesiju neisſneegschanu 50 traktееru ihpaschneekem paschwaldibas departamentà protestu.

Mz. Mihlgrahwja zeltuwes dehl eedsihwotaju delegazija walar greesàs atkal pee ekſchlectu ministrijas. Zeltuwe ilgaku laiku naw wairs leetojama lauwas truhkuma dehl un brauzejeem, ja tee grib nokluht pilsehtà, jamehro 30 un wairak wersties garsch leeks zelsch ap Kihscheseru un Juglu. Eedsihwotaji loti saruhgtinati, ka pilsehtas walde par wincem tik maz ruhpejas. Kà sinams, zeltuwes leetà pastahweja daschas domstarpibas starp birschas komiteju un pilsehtas waldi, kadehl zeltuwes atjaunoschana nowilsinata.

R. Saistoschi noteikumi 13. pol. eezirkna (Bolderajas, Daugawgrihwas un Buklu) eedsihwotajeem par sirgu peegahdaschanu ugunsgrehka gadijumos, peenemti no pilsehtas waldes. Pehz scheem noteikumeem wiseem 13. pol. eez. sirgu turetajeem uslikts par peenahkumu ugunsgrehka gadijumà stahtees ar saweem sirgeem pret noteiktu atlihdsibu ugunsdsehseju preekschneeka rihzibà. Ugunsgrehku issino ar skaleem signaleem: swanu, taurem, sirenam u. t. t. Atlihdsiba noteikta: par pirmo ceraduschos sirgu — 4 lati, par otro — 3, par pahrejeem 2 l. Ja ugunsgrehks ilgst wairak kà stundu, par katru nahkoscho stundu maksà 1 latu.

a. Par wesselibas departamenta medikamenta krahjumeem mums wehl sino, ka departamenta wadiba isturas loti newehrigi ari pret mihsigajeem medikamentu krahjumeem, kas sanemli no amerikanu pal. administrazijas. Schee medikamenti esot eeweſti faraksts bez peenadzigas kontroles, un tahdà kahrtà neesot sinams winu saturkſais daudzums. Krahjumà esot ap 10 muzas karbolskahbes, ap 12,000 klgr. sehra, 140 kastes kreosola, daudz sublimata u. t. i. Scho ahrsneezibas lihdsekku wehrtiba sneedzas waicakos desmit miljonos rubl.

R. Somu ekskursanti. Rihtdeen, pulkſt. 7.15, eerodas Rigà Wiborgas apgab. preekschneeka wadibà 10 somu aisſargu korpusa wirsneeki. Ekskursantus stazijà sagaidis ar muziku. Weesi scheit usturesees wairakas deenas, lai eepasihtos ar mahju aisſargu eekahrtu un dsihwi.

Daugawgrihwas garnisona preekschneeks aisrahda, ka 22. un 23. augustà Daugawgrihwas zeetokschna krasta baterijas isdaris schauschanas mehginajumus ar leelgabaleem juhras wirseenà.

Ma. Nezeeschama parahdiba. Sarkanàs Gorkas tirgum jau wairak nedelas remontè ateju, kura ir weenigà schajà loti apdsihwotà apgabalà un wisu laiku wairs publikai naw peeeetama. Tirgus laukumà, kur tirgojas ari ar pahrtikas prezem, tagad ispkatas loti reebiga ateju smaka. Remonts japasteidsina.

Ma. Elektriſkai eelu apgaismoschanai Awotu eelà wakardeen sahka ustahdit metala laterna stabus. Apgaismoschanu eewedis wehl schoruden.

Ma. Rigas eelu dselszeku walde pasuhtijusi Belgijà wairakus jaunus wagonus, kuri peenahks Rigà wehl schoruden.

Ns. Ungru tirgus lauzineekeem — wesumneekeem eerihkots Matisa tirgù, Matisa un Kr. Barona eelu stuhri; atwehris katru darbdeenu no pulkſt. 2—4 deenà.

Ma. Leepajas ostas dubultbagers „Riga" patlaban beidz padsilinat Dangawas iseju juhrà. Bagers turpinàs darbus pee Mangaliſalas.

Ns. Par polizijas kahrtibneeka peekaufschanu soditis Slawomirs Salewikis no Kr. Barona eelas 4 ar 100 ls waj 21 deen. aresta.

Ns. Par kaufschanos ar saweem gimenes locekleem un draudeem ziteem mahjas eedsihwotajeem soditis Uljans Sinowjews ar 50 ls waj 10 d. aresta.

a. Par kaufschanos Widsemes tirgù wakar aistureias Alma Baumane un Alma Luter.

a. Ar pudelem un nasheem wakar Adolfa eelà usbrukuschi diwi wihreschi Aleksandram Tukumam un Jahnim Strasdinam, eewainojuschi abus galwà un Strasdinam ar nasi pahrgreezuschi ari schodu. Par wainigeem usdoti Jurs Januskewitschs un Tylafs Marzelis no Limbaschu eelas 7.

a. Nelaimes gadijums pee darba. Strahdajot pee nama pahrbuhwes Wakau eelà 45 wakar ustrita strahdneezei Teklai Pawlattisei keegelis uz galwas. Wina aiswesta uz pilsehtas slimnizu.

a. Izlikta meitenite, deenas 3 weza, atrasta wakar Lahtschplehsча eelà 75 uz parades durwim.

a. Paschnahwiņu sehrga nemosinajas. Blaumana eelà 27 wakar pakahràs nerwa slimà 46 g. w. Olga Stahle, Brihwibas eelà 44-46 nozchahwàs Leontijs Lukjanows, kura paschnahwibas eemesls new sinams.

a. Sahdsibas. Brihwibas un Palihdsibas eelu stuhri wakar no rateem issagti Jasepam Kudinam wirswahrki 14 latu wehrtibà, bet L. Maskawas eelà Karlim Peterseenam elektribas wadi par 160 lateem.

Studentu beedribu „Semgalijas" un „Klints" beedreem, kuri peedalas ekskursijà uz Leetawu, ir neistruhkstoschi jaceredas uz kopeju fotografschanas peekldeen, plkſt. 10 wak., Waldemara eelà Nr. 35.

Nacionalàs operas direkzija usaicina peeteiktees 25. augustà 2 deenà wijolinistus uz II. konzertmeistara weetu un weenu wakantu weetu I. wijolès, tapat ari wiolončelistus uz wakantu weetu orkestri.

— Nacionalàs operas direkzija usaicina eerastees schodeen 6 wakarà wisus israhdès nodarbinatos behrnus.

Reitera kori war peeteiktees dsiedataji un dsiedatajas tikai ar sewischki labàm balsim 22. un 25. augustà no 7—9 wakarà 2. pilſ. widusskolà, Waldemara eelà 1-a.

Skolas un kursi.

Latwijas uniwersitate.

Kl. Luhgumrakstu peenemschanu isbeidsa 16. augustà. Beidzamàs deenàs radàs garas „astes" un kreem ifsneedza biletes, no tahdeem luhgumrakstus peenems uniwersitates sekretariatà wehl lihdſ sestdeenai. Lihdſ wakardeenai uz atjewischtàm fakultatem bij peeteizees: architektu fakultatè 43 (swabadu weetu 30), filol.-filoſ. 56 (250), inscheneeru un kulturtechn. 53 (100), ķimijas-farmaz. 113 (70), lauksaimeschkop. 179 (130), matematikas 63 (75), dabas zinibu 33 (75), mechanikas 116 (75), mediz. 66 (75), sobahrstn. 23(25), tautsd. 223 (200), juridiſkà 123 (200), teolog. 21 (40), weter.-mediz. 13 (35). Lihdſ sestdeenai paredzams wehl 200 jaunu studentu peteikschanas, tà kà wisu aspirantu skaits buhs apm. tikpat leels, kà zwabado weetu skaits. Tà kà uz daschàm fakultatem peteikuschos skaits leelaks, tad paredzami konkursa eksameni. Medizinas, tautsaimn. un teesibu sinatnu fakultatès wispahrejais eksamens latweeschu walodà buhs reiſè ari konkursa eksamens, kursch kà tahds, war buht ari zitàs fakultatès. Dekanu padomes sehde paredzama otrdeen, 26. aug. Lekziju sahkums augustà 8. septembri.

Latwijas tautas uniwersitatè lekzijas sahksees 15. septembri.

Walsts widusskolas peeaugusheem skoln. pulz. „Darbs" sarihko 23. augustè ekskursiju uz Kokneſi. Peeraksteschanàs skolà.

4. Rigas pilsehtas widusskolas ped. padomes sehde zeturdeen, 21. augustà, plkſt. 5. Uzsemschanas un pehdejameni 22. augustà 9 no rihta.

Rigas pilsehtas 21. pamatskolà, Patwerſmes eelà 17, skolenu peteikschana 26., 27., 28. un 29. augustà no 9—12.

Mahkſla.

Jelgawas latweeschu teatra

artistiſkais sastahws schogad sekoſchs: mahkſkineezikàs direktors J. Ķiawa; reschisori — J. Salis un J. Stakle; aktrises — Tija Banga, Taube-Griķit (no Rigas Zekojoschà teatra), Radina Poruk, S. Anderson, E. Hafelbaum (no Dailes teatra); akteeri — R. Brihwmans (no Leepajas Jaunà teatra), A. Swainis, J. Geibans, J. Feldmans, Sch. Kapschtahls (no Zekojoschà teatra) un Weinbergs (no Wentspils teatra). Kori 16 perſonas. Dekorators Spertals (no Mahkſlas akademijas), suflese Sahlite (no Leepajas teatra), skatuwes meistars Sweilis (no Daugawpils teatra). Sezonu atklahs 23. augustà ar Annas Brigader „Ilgu".

Nacionalà opera

sarihko schodeen, 7 wakarà, israhdi kazeiwjeem. Uzwedis „Karmen".

Kà „Z. K." sino, tad „Simsonà un Delilà" Amanda Rebane nedsiedaschot. Paterschom, janoschelo, ka naw ifdewes saistit scho eewehrojamo mahkſtinezi.

Latwju dramatiſkeem kursoem (Sekmala direkzija apstiprinati jauni statuti un kursi pahraemti tsglihtibas ministrijas (arodu skolas nodaļas) pahrstà. Ar scho sesonu dramatiſkee kursi ussahk jaunu 16. mahzibas gadu. Kursu waditajs E. Sellmalis, atstahdams jawu administratora posteni Nacionalà teatri, warès peegreest wairak wehribas kursoem un pilnigi nodotees pedagogikai. Mahzibas sahks 10. septembri, Katpaka blw. 8. Jaunu audzeknu peenemschana 8. un 9. septembri, 6 wakarà. Plaschaki prospekti buhs dabujami J. Roses grahmatu weikalà un tos ussahta ari uz peeprasijumu.

Klubbas izlahzojums. Rakstinà par Zehsu teatri eeweesuſees klubba: 17. rindinà no augschas jalasa newis ilggadigee skolotaji, bet tehlotaji.

Sports.

L.S.B. 2. — J.K.S. 2.

Wakardeenas futbolsacihkste starp L.S.B. un J.K.S. otrajàm komandam noteikàs ar Latw. Sp. Beedr. uswaru. Rezultati 3 : 2 (1 : 1).

Futbolsacihkste Rigas Futbolklubs — Danzigas Sporta klubs

notiks schodeen, 5½, Armijas laukumà. Spehlès RFK labakee spehki. D. S. K. komanda pastiprinata ar 4 jauneem, kà dsird, labakajeem spehletajeem. Zihna paredzama dsihwa un interesanta.

Latwijas un Rigas meistarsacihkstes.

23. un 24. augustà notiks L. S. B. laukumà Sp. beedr. „Unions" rihkotàs starptautiſkàs sacihkstes Rigas zelojoscho kausu izcihnischanai. Kausu, kà sinams, iegsts — skreeschanà un leikschanà wehl wezee preeksch tara dahwatee, bet meschanà jauns — schogad no pilsehtas dahwats. Wezo eeguwa pehrngad galigà ihpaschumà igaunu lehzejs Ewers. Jaunais kausu dahwats izcihnischanai uz wezajeem noteikumeem. Eepehjams, ka schogad tas izcihnits netiks, jo „Unions" bij isſludinajis sahkumà lehkschanas weetà jauktu trihszihnu. Grosijums notika peteikschanàs termina pehdejà deenà. Bez Rigas meistarnosaukumeem (kaula tegumejs — meistars) tiks izcihniti jau agrak sinotee Latwijas meistarnosaukumi gandrihz wisàs seeweeschu disciplinàs un wairakàs wihreeschu konkurenzès. No ahrsemem peteikuschees labi spehki. No Igaunijas pat 4 sportisti weenà trihszihnas skreeschanà, starp zitu Igaunijas meistars 1500 mtr. skrehjeenà. Schogad un turpmak trihszihnu rezultatus wehrtès pehz 10-zihnas tabeles.

Sacihkstes eelu skrehjeenà.

Gelu skrehjeenu schuru. „Nedeka" red. J. Meldera goda balwas izcihnischanai Weerglatletikas faweeniba sawà wakardeenas sehdè nolika uz 12. oktobri. Lihdſ pat schim terminam wisas swehtdeenas aisneemtas no Latwijas meistarsacihkstem.

Kirbischu sporta beedribas atklahschana

notika 17. augustà pee leela apmekletaju skaita. Atklahschanas runu tureja beedribas pagaidu waldes preekschsehdetajs H. Kruhmiņsch, kursch norahdija uz sporta leelo nozihmi fiſikàs un etiſkàs kulturas izweidoschanà. Jauno beedribu apsweiza daudz weetejo beedribu pahrstahwji. Telegrafiski apsweikumi sanemti no ministru presidenta W. Samuela, sporta beedribas „Marſs", Walmeeras sporta beedribas, Walmeeras aprinka preekschneeka u. z.

Rotika pirmàs sacihkstes, kuràs peedalijàs ari Limbaschu sportisti. Sacihkschu rezultati: 100 metru skrehjeenà uzwareja Strauts (Kirbischi) ar laiku 12,5 sek.; atrais (1 metru cepaļot) Wikmanis (Limbaschi). Schkehpa meschanà Dundurs (Kirb.) sasneedza 37 metrus. Futbola sacihkste starp jauno Kirbischu un 3 gadus pastahwoscho Limbaschu komandu beidsàs ar 4 : 0 par labu Limbaschieem.

Pehz sacihkstem notika ari daschadi muſiklali preekschnesumi un teatra israhde „Skapeņa nedarbi", kura guwa nebalstu peekrischanu. No skaidra atlikuma jaunà sporta beedriba eegahdajees nepeezeeschamos sporta peederumus. Nowehlam jaunai beedribai dandſ sekmju sporta weizinaschanà eespehjami plaschà apkahrtnè. R. K.

Teesas.

Kl. Teesas apsuainoschana. Rigas apgabalteesa isteesaja 20. augustà apsuههibu pret Karli Grinbergu par teesas apsuainoschanu. Kahdà raksta, kuru G. bij eesneedzis palatà, las bij isteizees, ka teesa laikam nusuههot, ka neeenest preekschà wina leetu. Grinbergam peesprieda 1 mehnesi zeetuma.

Kl. Dsihwoschana uz zita paſes. Apgabalteesa teesaja 20. augustà Peteri Ori, kursch bij izdehjis no Irlawas mazgadejo kolonijas un dsihwojis uz Alfreda Freimana paſes, kurai bij noplehsis gihmeni un usſihmejis sawu. Orem peesprieda 1 mehnesi zeetuma.

Kl. Noteesats kramplauſis. Antons Gastunes bij eeksusees Emilijas Zimaitowitsch pahrtikas preetschu bodè un nosagsis daschadus produktus, bet peekerts. Apsuههdzetais jau wairakas reises sodits par sagšanàm. Apgabalteesa noteesaja Gastunes uz 2 gadeem 6 mehn. pahrmahjibas namà.

Kl. Izschkehrdetajs. Apgabalteesa teesaja 20. aug. pilsoni Juliju Gemstu, kursch, buhdams krasju fabrikà „Ozolskhle" par agentu, bij eekasejis 1934 latus, un nospehlejis loto klubos un nodsehris pa krogeem. Gemstu noteesaja uz 6 mehneschem zeetumà, peedzenot no wina par labu firmai izschkehrdeto summu.

Tautsaimneeziba.

Igaunijas walsts dselszeku eenehmumi

lihdſ sch. g. 1. augustam sasneedz 564.500.000 markas (Budschetà paredzets eenemt par wisu gadu 815.000.000 markas.) Atsewischki eenahkuma posteni: par pasascheeru pahrwadaschanu eenemts 194.080.000 mrk., preschu — 520.670.000 mrk., bagaschu — 11.300.000 mrk., daschadi sitki eenahkumi — 37.700.000 mrk. Ns.

Sweedrijas ahrejà tirdsneeziba.

Ns. Schi gada julijà Sweedrijà eeweſts 920.000 tonu un izweſts — 1.530.000 tonu daschadu pretschu. Salihdsinot ar junniju imports pawairojees par 210.000 tonam, bet eksports samazinajees par 18.000 tonam.

Eksports.

Uz Kopenhagenu tw. „Tjalbur" izweda: 1275 muzas sweesta, 8 balles wilnas, 2688 zaisnu jehladu.

Uz Hamburgu tw. „Bacchus" — 37 balles firgu saru, 48 kastes melleņu, 441 kasti olu, 161 weetu ahrsteezibas sahlu, 203 kastes wihnakmeņlahbes, 11 kastes likeeru, 27 muzas semes krahsu, 153 weetas papira, 90,387 stand. daschadu koku materialu u. z.

Uz Hawri, Bordeaux un Dunkerque tw. „Seine" — 2400 zaisnu kaķu dehlu, 29 weetas telahdu, 215 balles sirgu aitru, 26 kastes schampanceschu, 9015 stand. dehlu, partiju parfumerija u. z.

Uz West-Hartlepooli tw. „Magdalena Fischer" — 2752,794 loadus daschadu koku materialu.

Kl. Sweeja Daugawà schowajar ir pawahja. Maz nokerts laschu, nehgu un zitu sihku siwju, ko izskaidro ar to, ka siwis neuahk no juhras upè, jo schinì wajarà ir maz bijuschi seemeereetumu wehji. Sakarà ar to zenas uz lascheem, nehgeem un zitàm siwim samehrà augstas.

La. Scha gada plosloschanas rezultati. Pa Daugawu peenahkuschi Rigà schi gada sesonà no Kreewijas 2500 plosti. Polijas 73 plosti un weetejo meschruhpneeku — 1600 plosti. Pa wiseem muhsu ubdenszeleem noplusdinats lihdſ 1. augustam 6000 plosti ar 1,200.000 baļkeem un 640.000 gab. daschadu koku materialu.

La. Sudraba transports. Weselejà firma brahli Silberfeldt sanehmusi schinis deenàs no Polijas leelaku sudraba suhtijumu, kuru nosuhta ar twaikoni uz Angliju.

Sadursmè zeetuschais twaikonis „Kokneſe" eegahjis Leepajas kara ostas darbnizas dokà remontetees. Twaikonis atjaunos wairakas plahtes, kas cezlozitas sadursmè ar twaikoni „Fleckswick". W.

Ns. Tekstilrubneeziba Kreewijà nonahkusi wisai behdigà stahwoklì. Cerosinats jautajums par 600,000 pudu kokwilnas eewescham no Persijas, 50% no schi pirkuma zer eegaht apmainas zelà pret Kreewijas kokeem. Sakarà ar zehlweeku truhkumu, no 1. augusta pilnu nedelu strahdà tikai 8% no wisàm tekstilfabrikam, 5 deenas — 22%, 4 deenas — 30%, 3 deenas — 40%. Besdarbneeku skaits pehdejo 3 mehneschu laika peeaudzis par 35%. Arodsaweenibas pabalsta tikai apmehram ¼ no wiseem besdarbneekeem, bet walsts pabalstu pehdejee tikpat kà nemaz nesanem.

Gahjeens pa Kursemi.

4.

„Kurseme naw Widseme!" Skahbputra naw „dsehreens". — Dischzeki un dselszeki. Brauzeens kà estetiſks baudijums. Laimigs nelaimes gadijums. Pihpe un naktsmahjas. 7 guletaji. Lai dsihwo schkuhni!

„Profit! Kurseme naw Widseme," teizu es sawam beedrim widsemneekam, kad mehs dsehràm pirmo kruhsi skahbputras.

Redsat, es pats esmu kursemneeks, un schi truhse man sagahdaja rewanschu. Kursemes skahbputra ir kautkas tahds, kas pee reises ir Widsemes alus wehrts. Tà sauktais „dsehreens" (Widsemè) winai neteek ne tuwu.

Bet es jau neko negribu apgalwot: ta ir garschas leeta.

Tapat kà rahzenu, tupenu waj kartupeļu putras, kuru kursemneezifkàs un widsemneezifkàs sawadibas blodà beeschi ween nemaz naw pamanamas. Tapat tas ir ar krisdolem un ehrkschkogam pee kruhma un mutè, ar kahleem un greschneem sakuu dobè, ar olam un pauteem un t. t. Tikai walodas smalkumi un gruhtumi.

Bet ir jau Kursemitei Deewsemitei sawas neapstrihdamas ihpatnibas.

Peemehram, winas dischzeki gar malam nesakapehz samehroti sawados gabalinos, ar numureteem meetineem (no 1 lihdſ 9) katrà wersti (kilometrà?). Meetini safprausti newis aiz grahwja, bet kahjzelina malà. Un neusmanigs baskahjis pee teem war sahpigi apdausities. Mans kreisàs kahjas ihkschkis leezineeks!

Bet ja kursemneeki uz zeleem mihl noteiktibu mehros, tad par widsemneekeem jaleezina taisni pretejais. Dischzeku weetà wineem ir leelzeli, bet kà wini ar teem apeetas! No Selgowskas lihdſ Madonai ir kahda nenosakama weeta izplatijumà, kur pehz zeku stabeem spreeschot bez peههam nosuduschas 2 werstes (waj kilometri). Tas ir kreetns kampeens, leelaks kà tas robs pee Schenbergas, kur wesela salmu kaudze eegahjusees.

Dzilskas technikas pehdejais wahrds zeku ceetàs Kursemè ir winas schaursleejchu dselszeki.

Brauzeens pa to ir estetiſks baudijums no weena gala lihdſ otram. Un tas nemaz naw mehrojams kilometreem waj stundam.

Baudijums ir neween pats brauzeens, bet ari stahweschana un gaidischana pee stazijam un upitem, kur lokomotive uhdeni padseras.

Pasascheeri tur war isdarbotees pehz sirds patikas: atlaistees salà sahlitè, eedsert un uskost waj eet ogàs un reekstos. Un kas tàs par stazijam — kà rotakleetinas! Dascha (Indini) tik leela, ka naw pat kur peestiprinat dehli ar stazijas nosaukumu.

Zihrulos pa gaidischanas laiku pasascheeri noturēja maju sporta sacihkſti smagumu zelschanà, kurà kahds uz kahjam pawahjsch tschempions, swahrkus nometis, taisijàs izzihnit goda balwu — weenu papirosu.

Bet wilzeens sahka kustetees un sacihkste izjuka. Tschempions nepaguwa pat sawas olu dietas atleekas no schoda noslauzit, bet eelehza tomehr weenà wagonà ar saweem swahrkeem.

Leetprateji man pat apgalwoja, ka wispahri neesot nekahda steigschanàs.

Wilzeenam ejot zilweks warot maschinistam usmaukt galwà sawu zepuri, pirmà wagonà eemest swahrkus, otrà westi, treschà bikses un tad wehl zeturtà eelehkt pats ar wiseem sahbakeem.

Teesa, pats es tahdu ekſperimentu gan nepeeredseju, bet toteesu biju leezineeks kahdam ne masak raksturigam laimigam nelaimes gadijumam.

Kahda jannkundsite, uz wagona trepitem sehdedama, wilzeenam ejot pluhza pukes un meta tàs pa logu sawam kawaleerim, bet reiz wina bija uzkehrusees stiprakam sarinam un tas to israhwa laukà.

Es redseju tikai, ka sahlè pasib winas sarkanais „dschempers". Bet wina neatlaischas un skreen lihdſ. Peekeras weenam wagonam, zelà gabas kruhms, wina tajà pahrmet kuļeni, atlaischas un nokriht, bet tad peekeras pee nahkoschà wagona. Un trihsreiz kuhlenojusi wina tomehr ir atkal eekschà wilzeenà.

Nahkoschà stazijà wina smaidija ween — mums, kad mehs tai laimes wehlejàm. Kawaleers nemaz nerahdijàs, laikam apsinadamees, ka par maz brunneezibas peerahdijis — winai pakal laukà nelehkdams.

Nu, waj tas naw weens teescham laimigs nelaimes gadijums? —

No schi weena peemehra tomehr naw jataisa pahrsteigts slehdseens, ka Kurseme ir tahda seme, kur nelaimes arween beidsas laimigi. Ne, tà tas naw.

Weens pats „Talsu Wehstn." 28. numurs mani pahrleezinaja par pretejo. Tur ir wesela 4 sinas par ugunsgrehkeem (weena un ta pati gan diwreiz eespeesta), bet tomehr kopsumà 8 schkuhnu ugunsgrehki.

Juhs sapratisat, ka schahdos apstahkłos un sem drukatà wahrda eespaida eedsihwotaji juhtas sinamà mehrà teroriseti no uguns breesmam.

Pahris weetàs nakts mahjas Iuhdſot mana pihpe man bija slikta rekomendazija. Man bija swehti janosolas to pa nakti neapmihkot. (Es biju gatàws winu aiz durwim iskratit un eekihlat).

Widsemneeki schai sinà ir droschaki. Nekur pihpi kihlam neprasija. Un, kà par brihnumu, taisni wineem majo schkuhnischu plawàs redſ daudz wairak kà Kursemè.

Bet kursemneeki leekas tà eebaiditi, ka paschi sew netiz un pat karstàs wasaras naktis labak guļ smazigàs istabàs kà swaigà seenà.

Kahdà mahjà es weenà paschà istabà saskaitiju 7 gulias.

Septini guletaji!

Ai, es saku, tur nekahda luhgschana nespehs izluhgt, labu gaisu un weselibu. (Un es gan tur neguletu!)

Kur ir ta partija, kas usnemsees propagandet schkuhnus walejàm durwim? Ta samasinatu mirstibu un pazeliu dsiwstibu skaitu — relativi.

Lai dsihwo schkuhni un schkuhnischi!

Sukuburs.

Atbildigais redaktors: Saeimas deputats J. Wesmans.
Izdeweja: Akziju sabedriba B. Dihriksis un beedri.

Laukſaimneeki!

Kulſchanas laiks naw wairs tahlu, tapehz paſteidſatees ſew eegahdat tahlu paſihſtamàs Anglijas

Clayton & Schuttleworth

kulmaſchinas

ar 36" trumuleem, kuras teek dſihtas ar lokomobili, bet ari ſpeziali peemehrotas nodarbinaſchanai ar

Fordſon traktoru,

kuri Latwijâ wiswairak iſpahrdoti.

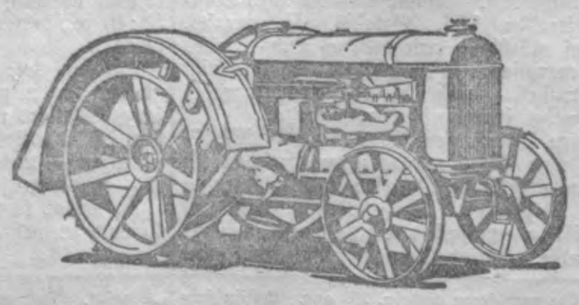

Ar ſcho ir peerahdits, ka ſchee traktori wiswairak peeejami muhſu laukſaimneekeem un ir eeguwuſchi wisleelako peekriſchanu. Schee traktori ir weeglaki, iſweizigaki groſiſchanà un war maſakeem ſemes gabaleem arſchanai iſmantot wiſus ſtuhrus.

Pilnwarotais preekſchſtahwis Rigâ

Gunnar Haagenſen,

Eliſabetes eelà Nr. 41-43. Tahlr. 36-85.

Wisleelakà pirmklaſigu ſeparatoru iſweble

Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkà Sabeedribà,

Rigà, Leelà Kehninu eelà Nr. 27 un winas nodaàs.

Wisleelakà pirmklaſigu ſeparatoru iſweble

Latweeſchu Laukſaimn. Ekonom. Sabeedribà,

Rigà, Leelà Kehninu eelà Nr. 27 un winas nodaàs.

Wisleelakà pirmklaſigu ſeparatoru iſweble

Latweeſchu Laukſaimn. Ekonom. Sabeedribà,

Rigà, Leelà Kehninu eelà Nr. 27 un winas nodaàs.

Wisleelakà pirmklaſigu ſeparatoru iſweble

Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkà Sabeedribà,

Rigà, Leelà Kehninu eelà Nr. 27 un winas nodaàs.

L. L. Ek. Sabeedribà

Rigà, L. Kehnina eelà 27 un nodaàs dabujamas ſekoſchas grahmatas:

1) Agronoma **J. Biſſeneeka** — Laukſaimneezibas rakſti 2., 3., 6., 7., 9., 10., 14., 19., 20., 22. un 23. g. Katrs 40 ſ. pa paſtu 48 ſ.
2) Agronoma **J. Biſſeneeka** — Laukſaimneeku Kalendars 1924. g. Makſà 1 Ls, pa paſtu 1.20.
3) **Inſch. G. Soſula** — Laukſaimneezibas ehkas un to eekahrtas ſamehrs. Makſà 20 ſant., pa paſtu 24 ſant.
4) **Inſch. G. Soſula** — Lauku buhwneeziba. 1. daàa. Makſà 80 ſant., pa paſtu 86 ſant.
5) **Prof. Dr. A. Kirchenſteina** — Tihrs peens — eenesigas peenſaimneezibas pamats. Makſà 20 ſant., pa paſtu 24 ſant.
6) **Prof. A. Buſchmana** — Peena gowim wajadſigàs baribas weelas. Makſà 30 ſant., pa paſtu 34 ſant.
7) **J. Plaudis** — Augu un ſaknu kaltetawas. Paraugs I. Kaltetawa maſſaimneezibam. Makſà 50 ſant., pa paſtu 54 ſant.
8) **J. Plaudis** — Praktiſki aiſrahdijumi purwu kultiweſchanà. Sweedru purwu kultiweſchanas beedribas 23 g. ilgee nowehrojumi. Ar 97 ſihmejumeem. Makſà 80 ſant., pa paſtu 88 ſant.
9) **J. Plaudis** — Dahrſkopiba Krona-Wirzawas pagaſtà Semgalê Makſà 20 ſant., pa paſtu 24 ſant.
10) **J. Plaudis** — Kartupelu ſihrups un ta pagatawoſchana. Makſà 30 ſant., pa paſtu 34 ſant.
11) **J. Plaudis** — Apinu audſeſchana. Makſà 30 ſant., pa paſtu 34 ſant.
12) **P. Dindona** — Ruhpneezibas ſaknu augi Makſà 30 ſant., pa paſtu 34 ſant.
13) **P. Dindona** — Amerikaniſka grahmatwediba pehz amerikanu parauga. Makſà 30 ſant., pa paſtu 34 ſant.
14) **Agr. E. Linters** — Mehſli un mehſloſchana Latwijà Makſà 10 ſant., pa paſtu 12 ſant.
15) **J. Klepera** — Laukſaimneezibas dubultgrahmatweſchana. Makſà 50 ſant., pa paſtu 54 ſant.
16) **J. Blumberga** — Peena un winu raſchojumu iſmekleſchana Makſà 40 ſant., pa paſtu 44 ſant.
17) **Ed. Lihzis** — Lopbaribas apſkaitiſchana ſeemai. Makſà 20 ſant., pa paſtu 24 ſant.
18) **L. L. E. S. Sehklkopibas ſekzija** — Lopbaribas ſahles un ſaknaugi. Makſà 30 ſant., pa paſtu 34 ſant.
19) **Agr. A. Fridberga** — Baltijas Peenſaimneezibas kooperatiwi. Makſà Ls 1., pa paſtu Ls 1.08.
20) **Pamahziba kà ſihda tahrpini jaaudſina**, ar 13 ſihmejumeem. Makſà 20 ſant., pa paſtu 24 ſant.
21) **„Semkopis" par 1921. un 1922. g.** Makſà Ls 4., pa paſtu Ls 4.70
22) **„Semkopis" par 1923. gadu.** Makſà Ls 5., pa paſtu Ls 5.70
23) **J. Sanders.** — Latweeſchu ſaimneeziſkà ſenkultura. Makſà Ls 1,40, pa paſtu Ls 1.46 (Generalkomiſijà pee Waltera un Rapas Rigà.)
24) **Latweeſchu peena lopu zilts grahmata** III. daàa. Makſà Ls 2,00, pa paſtu Ls 2,25.

Pirmais Latwijas

Ekonomiſkais un Techniſkais birojs

Marijas eelà 10-a, dſ. 6. Darba laiks no 10—5. Tahlr. 73-97.

Ekonomiſkà noſarê: ſaſtahda luhgumrakſtus, iſdara tulkojumus un pahrrakſtiſchanu, uſnemas nokahrtot leetas waldibas eeſtahdês, uſnemas ſtarpneezibu pee ihpaſchuma pirk- un pahrdoſchanas.

Techniſkà noſarê: iſgatawo planus, aprehkinus, iſdara nowehrteſchanu un ekſpertiſes, wada buhwes, uſnemas mehrneezibas darbus.

W. Olawa komerzſkola

Rigà, Marijas eelà Nr. 26.

Pehzeſkameni un uſnemſchanas pahrbaudiſumi wiſàs pamatſkolas un komerzſkolas klaſês no **21. lihdſ 23. auguſtam.**

Mahzibas ſahkums 25. augustà plkſt. 9.

Behrnu dahrſineetſchu kurſos un behrnu dahrſà

pee

N. Draudſinas ſeetweeſchu neogimnaſijas

(Rigà, Gertrudes eelà Nr. 32.)

peeteikſchanàs ſkolas kanzlejà katru deenu no p. 10—2. Kurſos uſnem perſonas wismaz ar 1. pakahpes pamatſkolas iſglihtibu. Perſonas, kuru iſglihtiba naw ſemaka par widuſſkolas 2. klaſes kurſu, war eeguht pirmſkolas ſkolotaju teeſibas. Kurſu ilgums 1 mahzibas gads. **Behrnu dahrſà** uſnem ſehnus un meitenes no 4—8 gadeem.

Mahzibu ſahkums 1. ſeptembri.

Latviešu Akciju Bankas

akcijas

(pirmā izlaiduma)

pērk par 3000 rbl. gabalā Rigas Biržas Bankā.

Turpat pērk par 500 rbl. gabalā tiesibu, parakstities uz jaunām Latviešu Akciju Bankas akcijam, ja veco akciju īpašnieks nevēlas pats parakstities.

Publikas eewehribai!

Augu tirgus lauzineekeem-weſumneekeem ſchogad eerihkots **Matiſa tirgû, Matiſa un Kr. Barona eelu ſtuhri.** Atwehrts katru darbdeenu no plkſt. 8 lihdſ 16.

Rigas Juhrmalas pilſehtas walde

iſdos otrdeen ſch. g. 26. auguſtà plkſt. 10 pilſehtas waldes telpàs

wairakſolîſchanâ

uſ 5 gadeem nomà dij. Bulduru pamatſkolas ehkas ar ſemes gabalu, apmehram 3 puhrw. leelu, atrodoſchos Bulduros, Mez-Rigas eelà.

Ar tuwakeem noteikumeem war eepaſihtees pilſehtas waldê darba laikà. Pilſehtas walde.

Rigas Juhrmalas pilſehtas walde

iſdos zetturdeen, ſch. g. 28. auguſtà plkſt. 10 pilſehtas waldes telpàs

uſ torgeem maſakprafitajam

Melnſchu dahrſa ſehtas taiſiſchanu. Ar tuwakeem noteikumeem war eepaſihtees pilſehtas waldê darba laikà. Pilſ. walde.

Pilſehtas buhwwalde iſdod leellaiwas jaunbuhwes darbus.

Peebahwajumi ar atteezigo ſihmogmarku jaeeſneedſ Pilſehtas buhwwaldei lihdſ ſch. g. 29. aug. plkſt. 12 deenà, ſleegtà aploksnê ar uſrakſtu „Uſ leellaiwas konkurenzi". Tuwakas ſinas iſtabà 80 no p. 12—1.

Motora kulmaſchinas

ar diwkahrtigu titriſchanu, boketoju, elewatoru, lodiſchu gulſnem uſ aſim ar 22, 26, 32 un 36 zollu platu trumuli.

Naftas motorus-paſchbrauzejus

„Buldog" un „Mops"

peedahwà

Heinrich Lanz, Auſtrumu nodaàa.

Rigas kantoris: Sihkumu un Leelàs Jaunawu eelu ſtuhri.

Bauſkas pilſehtas walde

iſſludina konkurſu

uſ jaunbuhwejamàs ſkolas ehkas projektu (ſkizes) iſſtrahdaſchanu. Skolas ehka domata preekſch 500 ſkoleneem, trijos nodalijumos bez internata ar zentralo apkurinaſchanu un waterkloſeteem un ſkoleneku duſchu pirti ar 2 nodalam. Skolas ehka domata trihs ſtahwu no keegeleem ar dakſtiem jumtu.

Par labakàm ſkizem noliktas 3 premijas: pirmà 8000 rbl., otrà — 5000 rbl. un treſchà 3000 rbl. Skizes eeſneedſamas pilſehtas waldê ne wehlak kà lihdſ **15. oktobrim** ſch. g. Tuwakas ſinas Bauſkas pilſ. waldê darbdeenàs no p. 10—2 deenà.

Bauſkà, 19. aug. 1924. g. Pilſ. galwas w. i.: F. Grihſlis. Sekretars: E. Lauwa.

Pasta un telegr. wirswalde

ſch. g. 28. auguſtà plkſt. 10, wirswaldes telpàs iſdos

jauktâ iſſolê

Liwanu pasta un telegrafa kantora ehkas iſbuhwes darbu.

Iſſole ir galiga. Katrs iſſoles dalibneeks war peedalities tikai weenà iſſoles weidà.

Rakſtiſki peedahwajumi ſlehgtàs aploksnês, ar uſrakſtu „Uſ 1924. g. 28. augusta Liwanu p. t. k. ehkas iſbuhwes darbu iſſoli", un luhgumi par peelaiſchanu pee mutiſkas iſſoles, nomakſati ar 40 ſant. ſihmognodokli un klahtpeeleekot P. t. wirswaldes grahmatwedibas nodalas kwihti par Ls 1000 droſchibas naudas eemaſſu, eeſneedſami wirswaldes buhwtechniſkai noſarei lihdſ ſch. g. 28. auguſtam, plkſt. 10.

Tuwakas ſinas ſneedſ wirswaldê no plkſt. 10—14.

Apriņķa zelu inſpeneers Rigâ

iſdos jauktos torgos ſch. g. 1. ſeptembri plkſt. 11 deenà ſawà kanzlejà, Lahtſchplehſcha eelà Nr. 24, dſ. 7, ſekoſchu darbu iſweſchanu:

1) Tilta remonts pahr Ogres upi, uſ Rigas-Dougawpils zela. Droſchibas nauda Ls 665.
2) Zaurtekas Nr. 1 pahrbuhwe uſ Ligates-Paltmales bruga. Droſchibas nauda Ls 100.

Tuwakas ſinas kanzlejà.

Behrſones pagaſta walde

dara ſinamu,

ka **31. auguſtà 1924. g.** pulkſten 12 deenà tiks

iſrenteta

uſ wairak gadeem bij. pagaſta mahja, magaſina un zitas ſaimneezibas ehkas lihdſ ar 29 puhrweetam ſemes, atrodoſchos labà zentrà (9 zeltu kruſtojumà, 6 werſtes no Mahrzeenas ſtazijas), noderigas preekſch tirdſneezibas, ruhpneezibas u. t. l. eeſtahdem, kamdehl uſnehmeji teek aicinati eeſuhtit peteikumus lihdſ augſchminetai deenai, vai eerakſtees minetà deenà perſonigi pee padomes uſ nolihgſchanu.

Kulmaſchinu,

Marſhala, 48 zollu platu, pilnà darba kahrtibà, ſaimneezibas ſamaſinaſchanas dehl lehti pahrdod. Peepraſijumi nod. ſch. aw. kant. ſem „Kulmaſchina 642".

Harmoniums

ar reti labu ſkanu, derigs ſkolam, pahrdodams Kr. Barona eelà 93, dſ. 5.

---

klaweeres un wiſeem zitteem muſikas inſtrumenteem.

Lehts noſchu iſdewums

„Lettonie"

Lihdſ ſchim iſſnahkuſchi apm. 400 numuri dſeedaſchanai, klaweerem, wijolei u. t. t.

Peepraſeet katalogus!

Arnold Neumann & Ko.

L. Smiljchu eelà 22. Tahlr. 975.

Muſikas inſtrumentu weikals.

Atbildiga ſchuweja

meklê nodarboſchanos uſ laukeem gimenê. Wehſtules lūhdſ adreſet ſchis aw. kantorî ſem „Schuweja".

Atraitne

wehlas aiſnemtees **25000 rbl.** pret nekuſtamu ihpaſchumu. Peeſol. nodobami Rigà, Atmenu eelà 7, mahjweetà Nr. 12, L. K.

Galdn. mahzekli, podneeki un krahſotaji

wajadſigi Lahtſchplehſcha eelà 121, medeju fabrikà.

Wezaks wihrs

meklê paſtahwigu weetu uſ laukeem pee weeglakeem darbeem. Dſ. lihdſ nod. 2 ned. laikà ſch. aw. kant ſem „Wezam wihram".

Aſihtes pagaſta

2. pakahpes pamatſkolai wajadſigs

1 ſkolotajs

ar 2. pak. ſkolotaja teeſibam. Wehlams muſikals ſaſkaneeds darbineeks Kandidatus lihdſ eerakſtees pagaſta padomes ſehdê 6. ſeptembri ſch. g., plkſt. 12 deenà Aſihtes pag. namà, 12 klm. no Preekules ſtaz., lihdſnemot atteezigus dokumentus vai peteikties rakſtiſti. Dabàs dſihwoklis apgaiſmoſchanu un apkurinaſchanu un no waſdibas noliktu algu.

Rigas pilſehtas palihgſkolà

Terbatas eelà Nr. 15|17, wajadſigs

ſkolotajs.

Wehlams buhtu ſpeziaiſts ſihmeſchanà un dſeedaſchanà. Wehleſchanas 28. auguſtà ſch. g.

Palſmanes pagaſta

Kempu 1. pakahpes pamatſkolai (Walkas aprinkî) wajadſigs

ſkolas pahrſinis

ar pilnas pamatſkolas ſkolotaja teeſibam, muſikals. Kandidati teek uſaicinati eerakſtees pee pagaſta padomes 27. augustà 1924. g. plkſt. 12 deenà uſ wehleſchanam, vai peteiktees rakſtiſti lihdſ minetai deenai, peeleekot atteezigus dokumentus.

Pagaſta walde.

Domopoles laukſaimneezibas beedriba „Nahkotne"

iſdos tautas nama

buhwes darbus

31. augustà 1924. gadà, Domopoles laukſaimneezibas ſkolà plkſt. 10 no rihta. Paſta adr.: Domopoles pagaſtà, Ludſas aprinkî, z. Bolweem.

Beedr. Walde.

Jaunpils pagaſta 1. pakahpes pamatſkolai, Tukuma aprinkî, Jurgumuiſchà

wajadſigs eſtrahdajees

ſkolas pahrſinis.

Pilnteeſigi kandidati teek lūhgti eerakſtees perſonigi 19. ſeptembri ſch. g. uſ pagaſta padomes ſehdi.

Alga pehz waldibas noteikuma, brihws dſihwoklis, apkurinaſchana un apgaiſmoſchana.

Rakſtiſki peteizotees japeeweeno dokumenti par iſglihtibu un ahrſta apleeziba par weſelibas ſtahwokli. Dſelſzela ſtazija Tukums 30 werſt., Krimunas 30 werſtis.

Strentſchu meſta pamatſkolai

wajadſigs

ſkolotajs-ja.

(pilnteeſigs.) Peeteikties war perſonigi vai rakſtiſki pee ſkolas padomes. Wehleſchanas 30. augustà, ſkolà, plkſt. 7 wakarà.

Walſts Zelgawas kurſmehnu ſkolai

wajadſiga

ſkolotaja-praktikante

ar pilnàm pamatſkolas ſkolotajas teeſibam, ſpehjiga paſneegt arī Frebela darbus. Wehleſchanas notiks 26. augustà ſch. g. plkſt. 6 wakarà.

Skolotajs-ja

wajadſigs meſta 2. pak. pamatſkolai. Peeteikties war 21. un 22. augustà Zentralweeſnizà Nr. 31.

Kesveests Akc. Sab. „B. Dirikis un B-dru" ſpeeſtuvê Rigà, Leelà Kēniņu eelà 28.